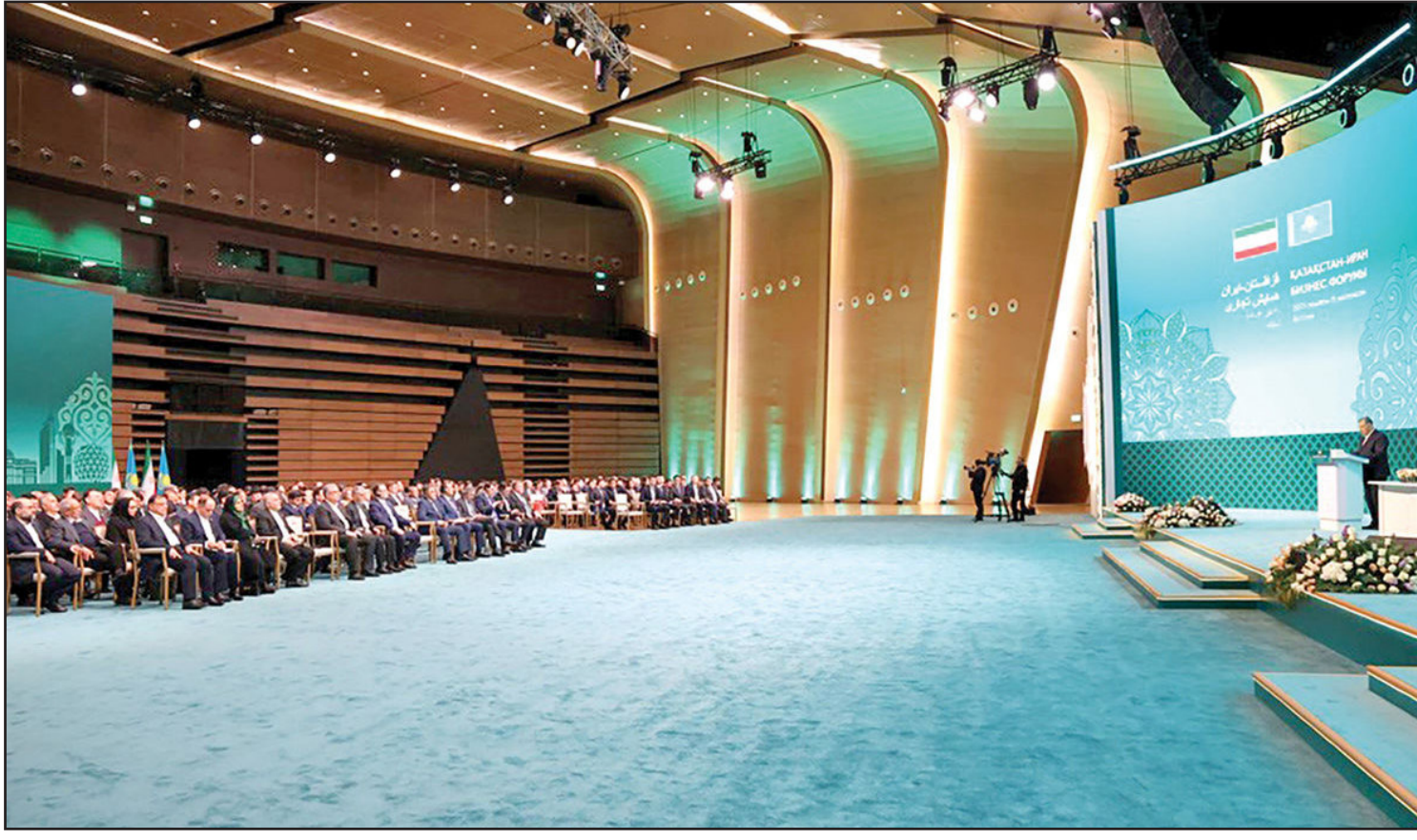

زمین بکر آسیای میانه

اثر ناظران مقیم در بانک‌ها

مهدی عطاءن
کارشناس اقتصادی و بانکی

«ناظران مقیم» به‌زودی از راه می‌رسند، هر چند بانک‌ها برای استقبال از آنها فروش قرضه‌ی پهن نکرده باشند. رئیس محترم قوه قضائیه طی سخنانی در نشست شورای عالی قوه مزبور در تاریخ ۱۳۰۴۰۸۱۲ با اشاره به مبحث نارتاری بانک‌ها و اقدامات مرتبط با فرآیند موسوم به «گزیر» بانک آینده، تأکیدی داشتند و از جمله فرموله‌دهی که «از بانک مرکزی می‌خواهیم در موارد احتمالی مشابه و اینچنینی نگذارد کار به این مراحل سخت و پرهزینه و نیازمند جراحی بکشد.

بانک مرکزی در قبال وظایف و مسوولیت‌هایش در حوزه‌های پولی و بانکی و ارزی، توجه ویژه‌ی داشته باشد و از ابتدا، جلوی بروز مسائل و مشکلات در این حوزه‌ها را بگیرد تا کار به جفایا باریک نکشد.» این تلنگر از سوی عالی‌ترین مرجع قضایی، فرمانی برای الزام بانک مرکزی به فعال نمودن ظرفیت‌های بالقوه قانون بانک مرکزی است تا از تخلفات و انباشت آنها در نظام بانکی پیشگیری کند و اصلاح امور را با هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی کمتری، امکان‌پذیر کند.

خاستگاه قانونی «ناظر مقیم» در بانک‌ها و موسسات اعتباری

غیربانکی

قانون بانک مرکزی، «ثبات و سلامت شبکه بانکی و سایر اشخاص تحت‌نظارت» را به‌عنوان یکی از اهداف بانک مرکزی تعیین کرده و به معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی اجازه داده است تا برای تحقق هدف مذکور با تشخیص خود و پس از اطلاع به رئیس‌کل، حسب مورد اقدامات نظارتی موضوع مواد (۲۷) تا (۳۳) قانون مزبور را انجام داده یا موسسات اعتباری را به انجام اقدامات پیشگیرانه، «اقدامات اصلاحی» و «تعیین هیات سرپرستی موقت» می‌شوند که برای تحقق هدف مزبور، زنجیوار بیکدیگر متصل هستند. «اقدامات اکتشافی در بانک‌ها، اولین مرحله در راستای تحقق هدف یاد شده به شمار می‌رود که قانون مزبور، انجام آنها را در دو صورت به شرح زیر به معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی و با تشخیص وی محول کرده‌است:

عملیات موسسه اعتباری متضمن احتمال ارتکاب تخلف توسط آن موسسه اعتباری باشد.

عملیات موسسه اعتباری متضمن احتمال ایجاد بی‌ثباتی در شبکه بانکی باشد.

به عبارت دیگر حتی اگر معاون تنظیم‌گری و نظارت «احتمال» بدهد که در عملیات یک بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی، تخلف از قوانین و مقررات وجود دارد می‌تواند اقدامات اکتشافی در آن بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی به شرح زیر را مطابق قانون، آغاز نماید:

دستور تهیه صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای توسط موسسه اعتباری

اعزام حسابرس ویژه به موسسه اعتباری جهت تهیه گزارش‌های حسابرسی ویژه مورد نظر معاون تنظیم‌گری و نظارت انتصاب ناظر مقیم در موسسه اعتباری

قانون بانک مرکزی فقط در همین حد و اندازه به «ناظر مقیم» در موسسه اعتباری بسنده کرده و نحوه انتخاب، حدود اختیارات، وظایف و مسوولیت‌های «ناظر مقیم» را تبیین و تشریح نکرده است درحالی‌که نحوه انتخاب و وظایف و اختیارات «هیات سرپرستی موقت موسسه اعتباری» و «مدیر گزیر» تقریباً به تفصیل در قانون مزبور تشریح شده‌است، بنابراین ضرورت دارد که با استناد به بند (ب) ماده (۲۴) قانون یاد شده، نحوه انتخاب و چارچوب وظایف، اختیارات و اقدامات ناظران مقیم در بانک‌ها و موسسات اعتباری تبیین و تدوین شود تا با توجه به اشارتی که رئیس محترم قوه قضائیه داشته‌اند، در بهره‌برداری از این ظرفیت قانونی تسهیل و تسریع شود. در این یادداشت کوشش می‌شود مهم‌ترین مواردی که لازم است در تدوین این چارچوب به آنها توجه شده و در دستورالعمل مربوط لحاظ شوند، بیان شده و دل‌مشغولی‌ها و نگرانی‌ها در این باره نیز ذکر گردد.

ویژگی‌های عمومی و تخصصی ناظر مقیم:

ویژگی‌های عمومی بر اساس الزامات کلی مندرج در قوانین و مقررات تعیین می‌شوند و عموماً شامل شاخص‌هایی مانند حسن شهرت و توانایی انجام وظایف، نداشتن سابقه محکومیت کیفری موثر و محکومیت قطعی به جرائم اقتصادی و همچنین نداشتن سوابق محکومیت‌های قطعی انتظامی یا اداری است. ضمناً ناظر مقیم و افراد تحت‌تکفل وی نباید دارای قرابت با مدیران یا سهامداران موثر به تشخیص بانک مرکزی باشند یا پیش از میزانی که بانک مرکزی تعیین می‌کند، سهامدار یا ذی‌نفع بانک یا موسسه اعتباری محسوب شوند.

ویژگی‌های تخصصی نیز باید بیابگر اشرف کامل فرد مورد نظر بر ابعاد مالی، عملیاتی و حقوقی بانک یا موسسه اعتباری مورد نظر تحت‌نظارت باشد. این ویژگی‌ها شامل شاخص‌هایی مانند برخورداری از تحصیلات مرتبط با موضوع، تجربه و مهارت کاری کافی در امور بانکی و مالی، اشرف به قوانین و مقررات پولی، بانکی و مبارزه با پول‌شویی و همچنین بانک مرکزی باشد یا پیش از میزانی است که در این زمینه با انجام مصاحبه‌های تخصصی، اطمینان نسبی حاصل خواهدشد.

روشن است که افراد واجد صلاحیت با توجه به ویژگی‌های تخصصی یاد شده، نمی‌توانند گستره وسیعی داشته باشند و در شرایط فعلی، گستره مزبور محدود به افرادی است که یا در حوزه نظارت بر بانک‌ها فعالیت دارند یا قبلاً سوابق موثر و خوبی در این زمینه داشته‌اند، بنابراین شاید کارکنان واجد صلاحیت معاونت تنظیم‌گری و نظارت، در دسترس‌ترین و بهترین گزینه برای انجام این مأموریت باشند. علاوه بر مواردی که ذکر شد، استفاده از کارکنان شاغل در حوزه نظارت بر بانک‌ها نسبت به سایر افراد خارج از بانک مذکور برای انتخاب ناظر مقیم، با توجه به ممنوعیت نسبی که در ماده (۶۱) قانون بانک مرکزی برای کارکنان بانک مرکزی پیش‌بینی شده‌است، ارجحیت دارد.

جاماندگی وامدهی از تورم

پرداخت تسهیلات بانکی در هفت ماهه
ابتدایی سال ۱۴۰۴، نسبت به مدت زمان
مشابه سال گذشته.....

صفحه ۲

مبدأ مبهم واردات آب

وقوع بحران آب در کشور موجب بروز
اظهار نظرات مختلفی از سوی مسوولان و
کارشناسان این حوزه شده‌است....

صفحه ۴

ضربه گازی به فولادی‌ها

بر اساس بخشنامه صریح دولت و با تأکید ویژه
رئیس‌جمهور، قرار بود از ابتدای آذرماه جاری
محدودیت تأمین گاز.....

صفحه ۶

زمین بکر آسیای میانه

کریم حسن پور - مسعود یزیشکیان، رئیس‌جمهور طی روزهای اخیر در سفر خود به قزاقستان، به همراه هیات تجاری در همایش تجاری ایران - قزاقستان شرکت کرد و پس از انجام این سفر دو روزه، قزاقستان را به مقصد ترکمنستان ترک کرد.

این دو سفر می‌تواند گام مهمی در تسهیل روابط تجاری ایران با دو کشور تلقی شود و تبادل کالا را فارغ از همکاری‌های اتحادیه اوراسیا، توسعه دهد. روابط اقتصادی با ترکمنستان و دیگر کشورهای همسایه مانند قزاقستان، به دلیل مجاورت مرزی (دریایی و زمینی)، اشتراکات فرهنگی و شبکه‌های حمل‌ونقل مشترک، بهترین فرصت برای تقویت صادرات کالای غیرنفتی ایران است. به گفته کارشناسان حوزه تجارت، این بازارها نه تنها مقصد کالاهای تولید داخل هستند، بلکه شرایط نقش‌آفرینی ایران به‌عنوان مسیر ترانزیتی موثر در اتصال بازارهای منطقه را فراهم می‌کند.

در جست‌وجوی بازارهای مکمل

سیدعلی امامی، مدیر کل دفتر آمار و پشتیبانی سازمان توسعه تجارت، در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» در رابطه با اهمیت سفر رئیس‌جمهور به آسیای میانه گفت: هرچه روابط ایران با همسایگان خود تقویت شود، کشور هم از منظر اقتصادی و هم از نظر امنیتی قدرت بیشتری پیدا می‌کند. فارغ از بعد سیاسی و همسایگی، در حوزه اقتصاد دو اتفاق مهم رخ می‌دهد: نخستین پیامد، توسعه بازارهای صادراتی ایران است. بازار قزاقستان به شکل جدی مکمل بازار ایران است و ایران می‌تواند بسیاری از نیازهای آن کشور را تأمین کند. در مقابل، قزاقستان نیز برخی نیازهای اساسی ایران، از جمله گندم، جو و گوشت گوسفندی را پوشش دهد. همچنین، ایران قادر است انواع کالاهای نهایی را در حوزه‌های معدنی مثل سرامیک و سیمان و همچنین محصولات پتروشیمی شامل پلی‌پروپیلن، پلی‌اتیلن و پلیاستیک برای این کشور تأمین کند.

او ادامه داد: نکته دوم که به مراتب راهبردی‌تر است، به حوزه ترانزیت مربوط می‌شود. هرچه ارتباط ایران با کشورهای شمالی بیشتر باشد، مسیرهای ترانزیتی جدیدی فعال می‌شود. امروز مسیر غالب از غرب دریای خزر و از طریق آذربایجان به روسیه و بلاروس می‌رود. در امتداد شرقی خزر، اما در بخش لجستیک و هم در بخش تأمین کالا بازارهای بکری وجود دارد. اگر ایران بتواند خط ریلی و دریایی را میان روسیه، قزاقستان، ترکمنستان و ایران به‌صورت منظم و موثر فعال کند، تحولی جدی در حمل‌ونقل رخ می‌دهد. همچنین با توسعه مسیرهای ترانزیتی، کالاهای چین نیز چه برای مقصد ایران و چه برای ترکیه و اروپا می‌واند از مسیر ریلی قزاقستان-ترکمنستان-ایران عبور کنند. امامی افزود: با توسعه مسیرهای ترانزیتی ایران با کشورهای همسایه، کالاهای تجاری می‌توانند از بندر اکتائوی قزاقستان راهی دریای خزر شوند، با کشتی به بنادر کاسپین یا امیرآباد برسند و سپس با ریل یا کامیون به مسیرهای هدف منتقل شوند. این مسیر شرقی ظرفیت بزرگی دارد و برای ایران و همه کشورهای منطقه اهمیت راهبردی پیدا می‌کند؛ البته به شرط آنکه بتوان از این ظرفیت به‌دراستی و هوشمندانه استفاده کرد.

مدیرکل دفتر آمار و پشتیبانی سازمان توسعه تجارت در پایان تأکید کرد: ایران قابلیت‌های فراوانی در همکاری مشترک با قزاقستان و ترکمنستان دارد. در استان گلستان جمعیت قابل‌توجهی از ترکمن‌ها و قزاق‌ها (۵ هزار قزاق و نزدیک به ۴۰۰ هزار ترکمن) زندگی می‌کنند؛ جامعه‌ای که با کشورهای مبدأ خود روابط نزدیک و دوستانه دارد. همین ظرفیت فرهنگی و انسانی می‌تواند پایه‌ای برای سرمایه‌گذاری‌ها و ایجاد شرکت‌های مشترک در حوزه‌های لجستیک، صنعتی و معدنی باشد. در نتیجه باید از این ظرفیت بومی برای توسعه همکاری‌های اقتصادی با همسایگان بهره ببریم.

ظرفیت اقتصادی قزاقستان

در سفر رئیس‌جمهور هیاتی از فعالان اتاق بازرگانی نیز پیشکین را همراهی می‌کردند. رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی

روزنامه سراسری اقتصادی، اجتماعی

شنبه ۲۲ آذر ۱۴۰۴

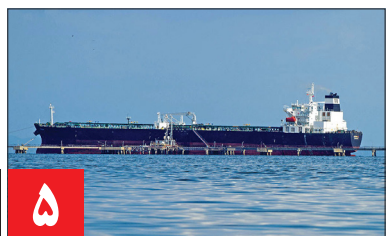
۲۰ جمادی الثانی ۱۴۴۷ | ۱۱ دسامبر ۲۰۲۵

شماره ۸۲۰

۸۰۰۰ تومان

دوراهی بورس از نگاه تکنیکال

کارزار نفتی در دریای کاراتیب

هنوز خودمان هم مری ایرانی را باور نداریم

صفحه ۷

ایران، در همایش تجاری ایران - قزاقستان که با حضور روسای جمهور دو کشور در آستانه برگزار شد بر اهمیت توسعه تجارت بین دو کشور تأکید کرد. حسن‌زاده در این رابطه گفت: حجم تجارت دو جانبه ایران و قزاقستان، که حدود ۵۰ میلیون دلار برآورد می‌شود، با توجه به ظرفیت‌های بالفعل و بالقوه موجود، می‌تواند در کوتاه‌مدت به چندین برابر افزایش یابد. این هدف نه تنها واقع‌بینانه است، بلکه با توجه به اراده سیاسی موجود و اقدامات عملی دو کشور، دست‌یافتنی نیز هست. حسن‌زاده با بیان اینکه حضور امروز ما بیابگر ناشی از ارتقای همکاری‌های اقتصادی و تجاری میان ایران و قزاقستان است، افزود: این همکاری‌ها بر پایه پیوندهای تاریخی، فرهنگی، منافع مشترک منطقه‌ای و ظرفیت‌های گسترده اقتصادی شکل گرفته است.

حسن‌زاده اظهار کرد: قزاقستان، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین اقتصادهای آسیای مرکزی و شریک راهبردی ایران، جایگاه ویژه‌ای در نگاه بخش خصوصی ایران دارد. نزدیکی جغرافیایی، روابط سیاسی پایدار، ظرفیت‌های گسترده در حوزه‌های انرژی، کشاورزی، معدن، کشتیرانی در دریای خزر، صنایع پتروشیمی، فلزات اساسی، مواد غذایی، خدمات فنی و مهندسی و همچنین صنعت داروسازی، بستری کم‌نظیر برای توسعه همکاری‌های اقتصادی میان دو کشور ایجاد کرده است. او با بیان اینکه با وجود محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها، فرصت‌های همکاری امروز بیش از هر زمان دیگری در حال شکل‌گیری است، ادامه داد: بررسی‌ها نشان می‌دهد چالش‌هایی همچون کمبود زیرساخت‌های حمل‌ونقل و لجستیک، نبود بانک مشترک و سازوکارهای مالی امن و پایدار، عدم آشنایی کافی فعالان اقتصادی با بازار دو کشور و رقابت کالاهای منطقه‌ای در بازار قزاقستان از مهم‌ترین موانع موجود هستند. رفع این موانع، نیازمند برنامه‌ریزی مشترک، حمایت دولت‌ها و حضور فعال بخش خصوصی است.

نقش کلیدی توسعه کریدور شمال - جنوب

رئیس اتاق ایران افزود: در سال‌های اخیر گام‌های مثبتی در سطح هیأت‌های دولتی و خصوصی برداشته شده و برنامه‌های مشترک قابل‌توجهی برای سال جاری و سال آینده در دستور کار است. انتظار می‌رود با هماهنگی نزدیک‌تر میان نهادهای ذی‌ربط، این روند سرعت بیشتری بگیرد. حسن‌زاده با اشاره به عضویت ایران و قزاقستان در سازمان‌های مهم منطقه‌ای از جمله اتحادیه اقتصادی اوراسیا، سازمان همکاری اقتصادی (اِکِو)، کنفرانس تعامل و اعتمادسازی آسیا (CICA) و همچنین قرار گرفتن آنها جزو کشورهای ساحلی دریای خزر، اظهار کرد: تقویت همکاری‌های دو جانبه در این مجامع می‌تواند نقش موثری در تسهیل تجارت، توسعه کریدورها، هماهنگی مقررات تجاری و ارتقای امنیت و ثبات اقتصادی منطقه داشته باشد و همچنین تدوام رایزنی و مشورت در خصوص مسائل منطقه‌ای و جهانی و استمرار حمایت متقابل از ابتکار عمل‌ها و حقوق دو کشور در مجامع بین‌المللی صورت پذیرد.

او با بیان اینکه یکی از مهم‌ترین بسترهای همکاری، کریدور بین‌المللی شمال - جنوب است، افزود: این کریدور با عبور از ایران و اتصال به بندرعباس، امکان دسترسی قزاقستان و سایر کشورهای CIS را به خلیج فارس و بازارهای آسیای جنوبی و شرقی فراهم می‌کند. توسعه این مسیر نه تنها هزینه‌های حمل‌ونقل را کاهش می‌دهد، بلکه نقشی کلیدی در تقویت امنیت غذایی، انرژی و تجارت منطقه دارد. تأکید من این است که تکمیل زیرساخت‌های این کریدور و رفع موانع اجرایی آن باید در اولویت همکاری‌های مشترک قرار گیرد.

رئیس اتاق ایران تأکید کرد: با توسعه زیرساخت‌ها و رفع موانعی مانند مشکلات نقل‌وانتقال پول، بخش‌های خصوصی دو کشور می‌توانند در زمینه صادرات کالاهای صنعتی، خدمات فنی و مهندسی، همکاری‌های علمی به‌خصوص در زمینه نانو و بیوتکنولوژی و توسعه گردشگری و گردشگری سلامت با یکدیگر همکاری کنند. به‌خصوص آنکه ایران می‌تواند در ساخت پروژه‌های زیربنایی، صنعتی و تجاری قزاقستان، سرمایه‌گذاری و اکتشاف و بهره‌برداری معادن و همچنین سرمایه‌گذاری مشترک در پروژه‌های تولیدی با قزاقستان مشارکت کند و زمینه‌های سرمایه‌گذاری مشترک را بر اساس منافع متقابل توسعه دهد. حسن‌زاده گفت: قزاقستان یکی از اولویت‌های همکاری ما با توجه به همسایه بودن، مشترکات، ظرفیت‌های مختلف و عضویت در اوراسیا برای همکاری است و اتاق بازرگانی ایران با تمام توان آماده است تا در مسیر تقویت این روابط، گام‌های عملی و موثر بردارد. تحقق این هدف مستلزم آن است که با همراهی یکدیگر، موانع قابل رفع را از میان برداریم و مسیر همکاری‌های بلندمدت و پایدار را هموار کنیم.

دوراهی بورس از نگاه تکنیکال

فرحناز نعمتی - طی ۵سال اخیر که بازار سرمایه درگیر تشدید رگود اقتصادی، تورم‌های بالا، ناترازی‌های بزرگ و انقباض پولی بود.

آخرین بار شاخص کل، در روزهای پایانی اردیبهشت‌ماه به سقف ۳میلیون و ۲۰۰هزار واحدی این کانال بلندمدت واکنش نشان داد. تحولات سیاسی و نظامی در داخل کشور نیز نماگر اصلی را به خط میانی این کانال رساند تا واکنش مثبت از خود نشان دهد. اکنون شاخص کل دوباره به سقف این کانال در محدوده ۳میلیون و ۵۰۰هزار واحد نزدیک شده است. مقاومتی که می‌تواند سرنوشت بازار را در روزهای آینده تعیین کند؛ ازهمین‌رو این پرسش ایجاد می‌شود که آیا روند صعودی بازار سهام به اتمام رسیده و باید منتظر آغاز فاز اصلاحی ماند و یا شاخص بورس قعد دارد با عبور از سقف این کانال مهم و حیاتی، نمایشی جذاب‌تر از نوسانات مثبت را به اجرا درآورد؟

بورس در سقف کانال بلندمدت

شاخص کل بورس تهران در سال‌های اخیر همانند بسیاری از بازارهای دارایی در ایران تحت‌تاثیر مجموعه‌ای از عوامل اقتصادی، سیاسی و رفتاری حرکت کرده است؛ اما آنچه در این میان اهمیت ویژه‌ای دارد، وجود نظم در دل بی‌نظمی‌های ظاهری بازار است. وقتی رفتار چندساله شاخص در یک چارچوب تکنیکال بلندمدت بررسی می‌شود، بسیاری از نوسانات کوتاه‌مدت که در نگاه روزمره گام‌هی بی‌قاعده به نظر می‌رسند، در دل یک ساختار منظم بزرگ‌تر جریان دارند. یکی از مهم‌ترین نشانه‌های این نظم

قفل مقاومت‌های بورسی شکست

شاخص کل در هفته گذشته بیش از ۵ درصد و شاخص هموزن بیش از ۴ درصد رشد داشته است. به نظر کارشناسان بازار سرمایه، ظاهرا کاهش مداخلات دولت در بازار سرمایه اصلی‌ترین دلیل رشد بازار سرمایه و رکوردشکنی آن بوده است. کاهش مداخله دولت؛ اصلی‌ترین دلیل رشد

پیش‌بینی ناپذیری اقتصادی؛ مهم‌ترین مشکل بورس

نوید رجایی، کارشناس بازار سرمایه گفت؛ وضعیت بازار سرمایه نشان می‌دهد که مداخلات دولت در بازار، نقش پررنگی دارد و دولت با انواع مداخله‌گری، یک بازیگر غالب محسوب می‌شود و پیش‌بینی ناپذیری اقتصادی، مشکل اصلی بورس تهران به ششمار می‌رود، تغییر ناگهانی قوانین، ریسک را به سرمایه‌گذار تحمیل می‌کند که نتیجه آن، کاهش اعتماد در سرمایه‌گذاری، کوتاه‌مدت شدن افق سرمایه‌گذاری، افزایش رفتارهای هیجانی و خروج سرمایه از مسیرهای مولد است. در نتیجه برای بازگرداندن جایگاه بازار سرمایه باید اعتماد به بورس افزایش یابد. بورس تهران از کامودیتی‌ها تاثیر زیادی می‌گیرد، بخش بزرگی از ارزش و جهت حرکت شاخص از صنایعی می‌آید که درآمدشان به قیمت‌های جهانی کالاها و مهم‌تر از آن، به نرخ ارز و امکان و کیفیت انتقال ارز وابسته است. همین وابستگی باعث شده در دوره‌هایی چشم‌انداز سودآوری شرکت‌های صادراتی چه به خاطر بهبود نرخ‌های فروش، چه به خاطر رشد ارز و چه به خاطر کاهش موانع تسویه و انتقال بهتر شود. برهمین اساس، در حال حاضر رشد متوازن و فراگیر در کل بازار مشاهده نمی‌شود. به همین دلیل توصیه می‌شود سرمایه‌گذار یک پرتفوی متنوع از چند صنعت را با توجه به سناریوهای مختلف نرخ ارز، سیاست‌های داخلی، وضعیت جهانی و جریان حرکت پول دنبال کند. یکی از مشکلات اصلی بورس از سال‌های گذشته تاکنون، فاصله قیمت‌ها با ارزش ذاتی شرکت‌ها است. دلیل اصلی این شکاف، وجود ریسک‌های سیستماتیک و عوامل کلانی است که خارج از کنترل شرکت‌ها قرار دارد؛ از جمله تنش‌های سیاسی و منطقه‌ای، تصمیمات ناگهانی اقتصادی و فضای بی‌ثباتی که باعث می‌شود سرمایه‌گذار برای خرید سهام «تخفیف ریسک» بخواهد و به قیمت‌های مضنانه نزدیک نشود.

وی افزود: بازار سرمایه در بسیاری از دوره‌ها اولویت سیاستگذاران نوده و همین موضوع باعث فرسایش اعتماد و کاهش افق سرمایه‌گذاری شده است. بنابراین حتی شرکت‌هایی که سودآوری و دارایی‌های ارزشمند دارند نیز پایین‌تر از ارزش واقعی معامله می‌شوند، زیرا بازار بیش از توان سودآوری شرکت، ریسک‌های بیرونی را قیمت‌گذاری می‌کند. توصیه می‌شود که سرمایه‌گذاران به جای دنباله‌روی از موج‌ها و هیجانات کوتاه‌مدت، تصمیم‌های خود را بر پایه ارزش‌گذاری، کیفیت سود، جریان نقدینگی و شرایط کلان اقتصادی بگیرند.

پنهان، کانال صعودی گسترده‌ای است که از سال ۱۴۰۰مروز مسیر اصلی حرکت شاخص را تعیین کرده است. این کانال که رفتار بازار را در بازه‌ای چندساله منعکس می‌کند، نقاط بازگشتی مهم و اصلاح‌های عمیق را پوشش می‌دهد و مسیر حرکتی آینده را نیز حد قابل‌توجهی مشخص می‌سازد. با بررسی کف‌های این کانال بلندمدت مشاهده می‌شود، که شاخص در چند مقطع مهم زمانی کف‌هایی را ساخته است. انتخاب ابراهیم رئیسی به عنوان رئیس دولت سیزدهم و کنترل نسبی همه‌گیری کرونا در خرداد ۱۴۰۰، کف اول این کانال صعودی را ساخته است. پس از آن در زمستان ۱۴۰۰ حذف ارز ترجیحی ۴هزار و ۲۰۰تومانی، آغاز جنگ روسیه و اوکراین و رشد قیمت کامودیتی‌ها موجب واکنش مثبت شاخص و ایجاد کف جدید بالاتر از کف قبلی شد. خط روند صعودی ایجاد شده، سبب شد تا در آبان ۱۴۰۱ رشد قیمت دلار زمینه ساز ایجاد واکنش جدیدی در نماگر اصلی شود. کانال صعودی بلندمدت ترسیم شده، نشان می‌دهد که شاخص کل پس از تحولات سال ۹۹ در پایین خط میانی این کانال در حال نوسان بوده و در اواخر زمستان ۱۴۰۱موفق شده با شکست خط میانی این کانال، سقف جدیدی را در اردیبهشت ۱۴۰۲ به ثبت برساند.

پس از اردیبهشت ۱۴۰۲، شاخص بورس همواره بالاتر از خط میانی کانال صعودی بلندمدت ترسیم شده در حرکت بوده است به طوری که

چهار هفته متوالی است که در مسیر صعودی پایدار حرکت می‌کند. این روند مثبت که تحت‌تاثیر اخبار امیدوارکننده از صنایع تاثیرگذار و افزایش قیمت‌ها در بازارهای موازی شکل گرفته، زمینه را برای تثبیت شاخص کل در کانال ۳.۵میلیون واحد فراهم کرده است. همچنین، رشد شاخص هموزن به بالای یک میلیون واحد نشان‌دهنده گسترش جریان تقاضا در سراسر بازار است.

قفل مقاومت‌های بورسی شکست

هفته سوم آذرماه با رشد دسته‌جمعی بازارهای دارایی نیز همراه بود. همه بازارها مسیر صعودی خود را حفظ کردند و توانستند سقف‌های قیمتی جدید را ملاقات کنند. بورس تهران نیز از این موج بی‌نصیب نماند و با افزایش تقاضا در اغلب صنایع، به روند رو به رشد خود ادامه داد. در بازارهای ارز، طلا و سکه نیز شاهد عبور قیمت‌ها از سطوحی بودیم که پیش‌تر مقاومتی محسوب می‌شدند. همین موضوع نشانه‌ای از پیشروی انتظارات تورمی در میان بخشی از فعالان اقتصادی محسوب می‌شود. با این حال، رصد معاملات بازارها به‌خصوص بازار سهام، حاکی از رفتار حساب‌شده و دور از هیجان سرمایه‌گذاران است.

برخلاف دوره‌های مشابه در سال‌های گذشته، افزایش شاخص‌ها در بورس با صنف‌نشینی‌های سنگین یا هجوم بی‌محابای خریداران همراه نشده است. از این‌رو این وضعیت موجب شد، بازار در مسیر صعودی خود از نوسانات شدید و غیرمنتظره فاصله بگیرد. کارشناسان می‌گویند، رشد بازارها در هفته‌ای که گذشت در فضایی نسبتاً منطقی و کنترل‌شده رخ داده است. آنها روند بازارها را به عواملی همچون نرخ ارز، بودجه پیش‌رو و چشم‌انداز سودآوری شرکت‌ها گره می‌زنند. این روند اگر تداوم پیدا کند، می‌تواند از شکل‌گیری حباب‌های قیمتی جلوگیری کرده و پایداری بیشتری را در مسیر صعودی بازارها رقم بزند.

محرک‌های اوج‌گیری شاخص

اصلاح عمیق در انتظار بازار؟

سینا فرزین، کارشناس بازار سرمایه گفت: در هفته سوم آذر، بورس بیشترین بازدهی را میسان بازارهای مسالی به خود اختصاص داد. خیر تعدیل نرخ خوراک پالایشی‌ها در ابتدای هفته، فضای بازار را مثبت نگه داشت و باعث شد نگرانی از توقف روند صعودی کاهش پیدا کند.

در هفته اخیر، حذف ارز ۲۸۵۰۰ تومانی برای برخی کالاهای اساسی باعث شد فعالان بازار احتمال دهند این روند در صنایع دیگری همچون دارویی و غذایی هم تکرار شود. همین انتظار، تقاضای قابل‌توجهی را در سهام این گروه‌ها ایجاد کرد. در روزهای پایانی هفته گذشته، خبرهایی درباره عرضه ارز پتروشیمی‌ها و شرکت‌های بزرگ فولادی و پتروشیمی در «تالار دوم» منتشر شد. رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد که طبق توافق‌های صورت‌گرفته، صادرکنندگان قرار است بخشی از ارز خود را با نرخ‌های نزدیک به بازار آزاد در تالار دوم عرضه کنند. هرچند این موضوع هنوز به شکل رسمی و قطعی اعلام نشده، اما همین اظهارنظر سبب شد تقاضا در گروه‌های صادرات‌محور به‌خصوص پتروشیمی و پالایشی افزایش یابد و بازار با ذهنیت مثبت به کار خود پایان دهد. در نهایت، شاخص کل هفته را در محدوده سه‌میلیون و ۵۶۰ هزار واحدی به پایان رساند. وی به چشم‌انداز بازار در هفته‌های آینده پرداخت و گفت: یکی از مهم‌ترین متغیرها، بودجه سالانه دولت است که به‌زودی به مجلس ارائه می‌شود. نرخ ارز موثر شرکت‌ها نیز یکی از ابهامات اصلی پیش‌روی بازار است. اگر نرخ ارز بازار توافقی، در آینده با تغییرات قابل‌توجهی همراه باشد، این موضوع نیز می‌تواند زمینه‌ساز رشد مجدد بازار شود. در کنار این تحولات، نرخ بهره حدود ۴۰ درصدی همچنان یکی از ریسک‌های مهم بازار به شمار می‌رود و می‌تواند بخشی از نقدینگی را از بازارهای ریسکی دور کند. هرچند تیم اقتصادی دولت تاکید دارد که افزایش بیشتر نرخ بهره ضرورت ندارد، اما مسائلی مانند

از مرداد۲۰۲۴ تا آبان ۱۴۰۳در خط میانی این کانال به عنوان یک حمایت معتبر در تکاپو بوده است. اما عوامل سیاسی نظیر چهاردهمین انتخابات ریاست جمهوری ایران و حملات تروریستی رژیم صهیونیستی در ایران و منطقه خاورمیانه مانع از آن شد تا شاخص به سمت سقف این کانال صعودی حرکت کند. در نهایت طی آبان ۱۴۰۳ با فروکش کردن تب درگیری‌های نظامی و رشد قیمت دلار در کنار روی کار آمدن اولین وزیر اقتصاد دولت چهاردهم، شاخص بورس از کف این کانال به پرواز درآمد و تا اردیبهشت امسال به سقف کانال مذکور، یعنی محدوده ۳میلیون و ۲۵۰هزار واحد رسید.

واکنش منفی شاخص‌کل از سقف مورد اشاره با جنگ ۱۲روزه میان ایران و رژیم صهیونیستی همراه شد و در نهایت دوباره نماگر اصلی را به سمت خط میانی کانال در محدوده ۲میلیون و ۴۰۰هزار واحدی هدایت کرد. ارزندگی نسبی بورس و نزدیک‌شدن P/E بازار در آن مقطع به کف‌های تاریخی شرایطی را فراهم کرد تا دوباره بورس تهران نمایشی جذاب‌تر آماده شود. نمایشی که از کف شهرپور ماه امسال آغاز شد و شاخص بورس را در یک رالی ۴۵درصدی دوباره به سقف کانال مورد اشاره در این گزارش هدایت کرد.

این واکنش‌ها نشان‌دهنده آن است که کف و سقف کانال صعودی برای بازار حکم یک سطح بنیادین و کلیدی را دارد؛ سطحی که با هر برخورد شاخص، موج جدیدی از روندها آغاز شده است. وجود چنین رفتاری در زمانی که شرایط اقتصاد کلان، نرخ ارز، سیاست‌های دولت و وضعیت اعتماد عمومی تفاوت‌های زیادی با یکدیگر داشته‌اند، نشان می‌دهد که کف و سقف کانال برخلاف تصور بسیاری از فعالان مبتنی بر احساسات کوتاه‌مدت، یک مرجع تکنیکال معتبر با پشتوانه روان‌شناختی قوی است.

نکته مهم دیگر، رفتار شاخص نسبت به خط میانی کانال است. در روندهای بلندمدت معمولاً خط میانی یکی از معتبرترین ابزارهای سنجش قدرت روند محسوب می‌شود. هرچه قیمت بتواند مدت بیشتری بالای خط میانی بماند، معمولاً نشان‌دهنده قدرت بیشتر خریداران است. در نمودار شاخص کل مشاهده می‌شود که قیمت در چند مرحله حساس، چه هنگام صعود و چه هنگام اصلاح، نسبت به این خط واکنش نشان داده و حتی در بسیاری از مواقع پس از اصلاح‌های کوتاه‌مدت از همین خط سوخت خود را تأمین کرده و دوباره به سمت روند صعودی بازگشته است. این رفتار تکرارشونده نشان می‌دهد که خط میانی نه‌تنها یک مرجع تحلیلی بلکه نوعی سطح روانی برای فعالان بازار شده است. اکنون که شاخص کمی بالاتر از این خط قرار دارد، می‌توان گفت که بازار در فاز صعودی فعال است و تا زمانی که تثبیت قیمت بالای این سطح ادامه داشته باشد، احتمال ادامه رشد نیز بالاست.

سناریوهای پیش روی بورس

با شرایط فعلی شاخص کل، می‌توان گفت بازار با یک مقاومت مهم دست و پنجه نرم می‌کند؛ با این حال، در روز چهارشنبه شاخص، بالای سقف کانال صعودی قرار گرفت. با توجه به قدرت خریداران و جریان نقدینگی که در ماه‌های اخیر وارد بازار شده، امکان عبور شاخص از این مقاومت حساس وجود دارد. اما نمی‌توان شانس توقف و اصلاح موقت را نیز کاهش داد. از آنجا که کانال صعودی مورد اشاره در این گزارش ماهیتی بلندمدت دارد و رفتار شاخص به‌طور طبیعی در حال نزدیک شدن به محدوده فوقانی است، احتمال آغاز روند اصلاحی بسیار بالاست. هیچ روند صعودی بدون اصلاح ادامه نمی‌یابد و شاخص کل نیز از این قاعده مستثنی نیست. انتظار می‌رود در مسیر حرکت به سمت سقف کانال، اصلاح‌های کوتاه‌مدت رخ دهد. اما نکته‌ای که اهمیت دارد این است که این اصلاح‌ها تا زمانی که شاخص بالای خط میانی باقی بماند، بخش طبیعی روند صعودی خواهند بود و تهدیدی برای ساختار کلی بازار ایجاد نمی‌کنند.

در صورتی که بازار بخواهد توقف کوتاهی داشته باشد، سطح ۳.۵میلیونی تا ۳.۴میلیونی به لحاظ روانی برای بازار از اهمیت خاصی برخوردار است. اما در صورتی که سناریوی اصلاح زمانی پیش‌روی شاخص کل باشد، حمایت اول در چنین شرایطی می‌تواند خط روند کوتاه‌مدت‌تری باشد که کف‌های آبان ۱۴۰۱، کف آبان سال گذشته و شهرپور امسال را به هم متصل کرده و کف‌های بالاتری را ایجاد کرده است. این حمایت مهم در محدوده ۳میلیون و ۱۰۰هزار واحد قرار دارد که اصلاح طولانی‌تری را برای نماگر اصلی رقم خواهد زد. دومین حمایت در حالت بدبینانه، همین خط میانی کانال است. حمایت مورد اشاره می‌تواند محدوده ۲میلیون و ۷۰۰تا ۲میلیون و ۸۰۰هزار واحد باشد. از دست رفتن این سطح می‌تواند دوباره بازار سهام را وارد شرایط پیچیده‌تری کند.

محتمل‌ترین سناریو، همان اصلاح موقت تا نیمه کانال ۳میلیون و ۱۰۰هزار واحد است. چرا که عبور P/E بورس از محدوده ۱و واحد در کنار رکوردشکنی‌های نرخ اوراق دولتی، می‌تواند خریداران را برای حضور فعال‌تر در بازار محتاط‌تر کند. همچنین مقاومت مهمی که نماگر اصلی با آن دست و پنجه نرم‌کند، بارها شاخص کل را با نوسانات جدی مواجه کرده است.

سناریوی محتمل بعدی که احتمال تحقق بالایی هم دارد، ادامه روند صعودی و افزایش خوش‌بینی‌ها خواهد بود. در این صورت شاخص می‌تواند به اندازه فاصله خط میانی تا سقف کانال مورد اشاره به روند صعودی ادامه دهد. تارگت اولیه شاخص در این سناریو، محدوده ۴میلیون و ۲۰۰ تا ۲میلیون و ۵۰۰هزار واحد خواهد بود.

بازار سهام چهارمین هفته صعودی خود را در حالی به پایان رساند که جریان اخبار مثبت از صنایع بزرگ و اثرگذار، همراه با رشد مستمر قیمت‌ها در بازارهای موازی، رشد کم‌سابقه‌ای را برای بورس تهران رقم زد. عبور قدرتمند شاخص کل از دو مقاومت مهم ۳.۴ و ۳.۵میلیون واحد و فتح سطوح تاریخی، موجی از اشتیاق و امید را در میان سرمایه‌گذاران به راه انداخت. خردادی از منظر تکنیکال و رفتاری، نشان‌دهنده افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران و بهبود انتظارات نسبت به آینده بازار است. در همین حال، شاخص هموزن نیز با رشد بیش از ۴ درصدی در مقیاس هفتگی توانست برای نخستین‌بار از تقاع یک میلیون واحد را لمس کند. اتفاقی که بیانگر تحرک هماهنگ‌تر در طیف وسیع‌تری از صنایع و نماندهای بورسی است و نشان می‌دهد این‌بار تنها بزرگان شاخص‌ساز موتور محرک بازار نبودند. یکی از نکات مهم معاملات هفته گذشته، تغییر آرایش جریان پول حقیقی بود. با کاهش جذابیت در صندوق‌های طلا، بخشی از سرمایه‌های خرد بار دیگر مسیر بازار سهام را انتخاب کردند. اما از سوی ابهامات کلان اقتصادی، ریسک‌های محسوب می‌شود. با این حال، رصد معاملات بازارها به‌خصوص بازار سهام، حاکی از همچنان مقصد اصلی بخش قابل‌توجهی از سرمایه‌گذاران محتاط باقی بمانند.

گفت‌وگوی «دنیای اقتصاد» با کارشناسان بازار سرمایه نشان می‌دهد، هرچند حضور پرقدرت تقاضا و بهبود فضای روانی حاکم بر داد و ستدها، سیگنال‌هایی از توان صعودی بیشتر شاخص کل را منبیره می‌کند، اما پایداری این صنایع و نماندهای بورسی مدیریت ریسک‌های سیستمی، وضعیت نرخ ارز و کیفیت گزارش‌های فصلی شرکت‌ها وابسته خواهد بود. ارزش دلاری بازار سهام، اگرچه در محدوده ارزنده حدود ۹۵میلیارد دلار قرار گرفته و در مقایسه با دوره‌های گذشته، فاصله قابل‌توجهی با سقف‌های تاریخی دارد، اما همچنان مجموعه‌ای از متغیرهای اثرگذار در فضای کلان اقتصادی مانع از آن شده تا این سنجه آماری در وضعیت کنونی به وضعیت بازار کمک کند.

بورس و بانک

روزنامه در اقتصاد

شنبه ۵ آذر ۱۴۰۴ شماره ۱۴۰
www.marzeghtesad.ir

❖ **شرط پایداری رشد بورس**

روندهای اخیر بازار سرمایه نشان می‌دهد که بورس ایران در نقطه‌ای بسیار حساس قرار گرفته است؛ نقطه‌ای که جهت‌گیری آن نه با هیجان‌های معامله‌گران، بلکه با وزن سیاست‌های پولی، وضعیت ارزی و چشم‌انداز سودآوری شرکت‌ها تعیین می‌شود. تجربه فعالیت من در چند نهاد مالی نشان می‌دهد که در شرایط کنونی، «پایداری رشد» مهم‌تر از «رخدادهای کوتاه‌مدت» است. صعود پایدار تنها زمانی ممکن است که سه ستون کلیدی اقتصاد کلان هم‌زمان تقویت شوند.

ثبات پولی؛ پایه‌ای که بدون آن هیچ صعودی ماندگار نیست. نخستین و مهم‌ترین شرط، کاهش شیب تورم و تثبیت انتظارات قیمتی است. مادامی که تورم در سطوح بالا حرکت می‌کند، نرخ سود واقعی منفی باقی می‌ماند و سرمایه‌گذار خرد و نهادهی، با تردید وارد بازار سهام می‌شود. امروز فاصله نرخ تورم با نرخ سود رسمی نشان می‌دهد که سیاست پولی، اگرچه انقباضی است، اما هنوز نتوانسته انتظارات تورمی را مهار کند. در چنین فضای، سرمایه‌گذاران ترجیح می‌دهند بخشی از منابع خود را در دارایی‌های تورم‌پذیر یا ارزی پارک کنند؛ اقدامی که مستقیماً از جریان نقدینگی بورس می‌کاهد.

ثبات ارزی. تعیین‌کننده‌ترین عامل قیمت‌گذاری سهام است. دومین ستون، ثبات نسبی بازار ارز است. نوسانات ارزی – حتی اگر در ظاهر به نظر صادرکننده باشد – در عمل ساختار قیمت‌گذاری، نرخ‌های رشد تورم و نرخ ارز را به هزینه شرکت‌ها را بی‌ثبات می‌کند. مهم‌تر آنکه هر جهش ارزی، انتظارات تورمی جدید خلق می‌کند و سرمایه را از دارایی‌های ریالی دور می‌سازد. در هفته‌های اخیر، شدت نوسان ارز در بازار آزاد به بالاترین مقادیر ماه‌های اخیر رسیده است. این وضعیت، نه‌تنها بر هزینه‌بنگاه‌ها اثرگذار است، بلکه باعث کاهش عمق نقدینگی در بورس می‌شود. برای حفظ مسیر صعودی شاخص، ضروری است که کانال ارزی چه از طریق سیاستگذاری مستقیم، چه از طریق تقویت عرضه ارز توسط صادرکنندگان، قابل پیش‌بینی شود. سودآوری واقعی شرکت‌ها. پیش‌شرایط پنهان بازار است. سومین ستون پایداری صعود، سودآوری واقعی و نه اسمی شرکت‌ها است. امروز بخش قابل‌توجهی از صنایع، با سه ریسک، افزایش هزینه‌های وارداتی، دشواری تأمین ارز و فشارهای احتمالی بودجه‌ای به صورت هم‌زمان مواجه‌اند. اگر این سه عامل مدیریت نشوند، تحلیلگران نمی‌توانند سودآوری آینده را به‌درستی تخمین بزنند و در نتیجه، ارزش‌گذاری سهام‌داری خطا می‌شود. برای تقویت سودآوری واقعی، لازم است شفافیت صورت‌های مالی، دسترسی عادلانه به منابع ارزی و ثبات قوانین تجاری در اولویت قرار گیرد.

بورس نسبت به سایر بازارها جذاب است؟ بورس نسبت به سایر بازارها در کوتاه‌مدت، در شرایطی که تورم و ریسک ارزی بالاست، بازارهای ارز و طلا مطلوبیت بیشتری برای سرمایه‌گذاران نوسان‌گرا ایجاد می‌کنند. اما برای سرمایه‌گذار حرفه‌ای که افق نگاه او فراتر از نوسانات چندروزه است، چراکه بازار سهام همچنان جذاب‌ترین محل انباشت سرمایه مولد است. بازده‌های بلندمدت سهام بالاتر از دارایی‌های غیرمولد است. امکان دریافت سود نقدی وجود دارد، ارزش شرکت‌ها در دوره‌های ثبات ارزی به سرعت اصلاح شده و رشد می‌کند، در بسیاری از صنایع، قیمت سهام به‌طور جدی از ارزش ذاتی فاصله دارد. به عبارت دقیق‌تر، بازار سهام امروز نه برای معامله‌گر هیجانی، بلکه برای سرمایه‌گذار تحلیلی جذاب است.

در انتها لازم به ذکر است که بورس ایران امروز در «نقطه چرخش» قرار دارد. جذابیت‌های بنیادی بازار همچنان پابرجاست، اما برای تبدیل رشد‌های مقطعی به صعود پایدار، سه شرط مهار انتظارات تورمی، ثبات نسبی نرخ ارز و ترمیم سودآوری واقعی شرکت‌ها لازم و حیاتی است و در صورت تحقق این سه شرط محقق، بازار سرمایه در ماه‌های آینده می‌تواند دوباره به گزینه نخست سرمایه‌گذاران تبدیل شود. اما در صورتی که بی‌ثباتی ارزی تداوم پیدا کند، باید انتظار نوسانات شدیدتر و رفتار احتیاطی‌تر سرمایه‌گذاران را داشت.

رشد تورم آرزواتین پس از ۱۹ ماه

در نوامبر ۲۰۲۵، نرخ تورم ماهانه آرزواتین افزایشی شد و به ۲.۵ درصد رسید که بالاتر از تورم ۲.۳ درصدی اکتبر و کمی بالاتر از انتظارات ۲.۴ درصدی بازار بود. شتاب‌گیری تورم پس از ماه‌ها کاهش متوالی، نشان می‌دهد روند «تعديل شديد تورمی» که از ابتدای ۲۰۲۴ شروع شده بود، در ماه نوامبر با وقفه مواجه شده است.

طبق داده‌های رسمی موسسه ملی آمار و سرشماری آرزواتین، قیمت‌ها در حوزه‌هایی مانند تفریح و گردش(۲.۴ درصد در برابر ۲ درصد در نوامبر)، سرفزارها و هتل‌ها(۲.۷ درصد در برابر ۲.۲ درصد)، مسکن، آب، برق، گاز و سوخت‌ها(۳.۴ درصد در برابر ۲.۸ درصد) و ارتباطات(۲.۷ درصد در برابر ۲.۲ درصد) رشد قابل‌توجهی داشتند. این بخش‌ها عمدتاً وابسته به خدمات و انرژی هستند و شوک‌های قیمتی در انرژی و هزینه‌های عملیاتی نقش مهمی در افزایش آنها داشته است. در مقابله، تورم در بخش‌های حمل‌ونقل، پوشاک و کفش، نوشیدنی‌های الکلی، دخانیات و لوازم خانگی و نگهداری منزل کاهش یافت. در این میان، تورم مواد غذایی و نوشیدنی‌های غیرالکلی رشد کرد و یک عامل مهم در افزایش آن، رشد قابل توجه قیمت گوشت گاو بود.

روزنامه در اقتصاد

شنبه ۲۰ آذرماه ۱۴۰۴ • شماره ۸۲۰

www.marzeghtesad.ir

▼ **تکالیف قانونی صنایع انرژی بر در احداث نیروگاه**

معاون انتقال و تجارت خارجی شرکت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق (توانیر) با اشاره به تحقق تقریبی ۳ هزار مگاوات از ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه تکلیفی از صنایع انرژی بر خواست به تکلیف خود بر اساس ماده ۴ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق عمل کنند.

به گزارش توانیر، محمد العباد در نشست هماهنگی اجرای پروژه‌های گذر از اوج بار ۱۴۰۵ از طریق ارتباط برخط با مدیران عامل شرکت‌های برق منطقه‌ای، از صنایع انرژی‌بر متصل به شبکه‌های توزیع و انتقال برق خواست برای بهره‌مندی از برق پایدار در ایام اوج بار سال آتی، نسبت به اجرای تکلیف ماده ۴ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق و به مدار آوردن نیروگاه در فرصت باقی‌مانده تا پایان سال، اقدام کنند.

وی خاطرنشان کرد: بر اساس تصریح قانونی از انتهای اسمال تهدید برای تامین برق این صنایع در ایام اوج مصرف وجود ندارد و صنایعی که از روند احداث نیروگاه جا ماندند با نیروگاه در حال ساخت آنها تا سال آینده به بهره‌برداری نمی‌رسد، برای بهره‌مندی از برق پایدار در ایام اوج بار، از ظرفیت پروژه‌های بهینه‌سازی مصرف برق همچنین تامین برق از تابلوهای برق سبز و برق آزاد، استفاده کنند. معاون توانیر با اشاره به فعالیت بیش از ۱۲۰۰ مگاوات صنعت انرژی‌بر شامل صنایع فولاد، سیمان و آلومینیوم در بخش توزیع، ادامه داد: تکالیف ماده ۴ برای صنایع انرژی‌بر بخش توزیع مانند صنایع مرتبط با شرکت‌های برق منطقه‌ای لازم‌الاجراست و لازم است از طریق جلسات مشترک بهره‌برداری و شورای پایی پیگیری شود.

اله داد از بهبود ذخیره سوخت مایع نیروگاه‌های حرارتی نسبت به سال قبل خبر داد و ابراز امیدواری کرد: با وجود محدودیت سوخت گاز در زمستان، شرایط تامین سوخت نیروگاهی، نسبت به سال گذشته بهبود یابد. وی از شرکت‌های برق منطقه‌ای خواست طبق برنامه‌ریزی درست در مورد قراردادهای نگهداری و تعمیرات شبکه، نسبت به تهیه اسناد فنی و تشریفات منقصر در زمان مناسب اقدام و اطمینان حاصل کنند تا از این حیث چالشی به لحاظ فنی، اجرایی و عملیاتی برای نگهداری شبکه ایجاد نشود.

معاون توانیر با اشاره به پروژه‌های مختلف در بخش مدیریت مصرف، نتایج این اقدامات را در صورت کاهش بار پایه شبکه منجر به نتیجه دانست، در ادامه مدیرکل دفتر فنی و نظارت شبکه انتقال توانیر شرایط سال‌های اخیر را با وارد آمدن فشار مضاعف به بخش بهره‌برداری همراه دانست. مجتبی علی‌رضایور با اشاره به تعیین پروژه‌های اولویت‌دار اصلاح و بهینه‌سازی، عملکرد شرکت‌های برق منطقه‌ای در این عرصه را با هدف حفظ ظرفیت و دارایی‌های موجود شبکه عنوان کرد.

در این نشست که با ارائه گزارش عملکرد پروژه‌های اصلاح و بهینه‌سازی برای گذر از اوج بار ۱۴۰۴ در بخش‌های مختلف خطوط و پست‌های انتقال و تجهیزات حفاظت و کنترل همراه بود، افزایش اعتبار پروژه‌های اصلاح و بهینه‌سازی حیاتی و در نظر گرفتن اعتبار بالغ بر ۷۰ هزارمیلیارد ریال برای این بخش مورد اشاره قرار گرفت. همچنین متوسط عملکرد ۷ ماه نخست پروژه‌های اصلاح و بهینه‌سازی شبکه در سال جاری مورد بررسی قرار گرفت. در مورد طرح **ALC** نیز عنوان شد: رله‌های مدیریت بار صنایع برای ۸۶ مشترک صنعتی اجرا شده و ۲۳ مشترک دیگر هم برای تجهیز و نصب این سیستم انتخاب شدند که انتظار می‌رود طی مهلت تعیین شده پایان امسال، اجرا شود.

این جلسه با بررسی وضعیت احداث واحدهای نیروگاهی تجدیدپذیر در مجاورت پست‌های انتقال و فوق توزیع برق، وضعیت اجرای پروژه‌های حیاتی اصلاح و بهینه‌سازی گذر از اوج بار ۱۴۰۵ و وضعیت کنترل و رویت پذیری فیدرهای خازنی و مصرف داخلی از سوی معاونت انتقال و تجارت خارجی و بررسی وضعیت طرح‌های حیاتی گذر از اوج بار ۱۴۰۵ و بررسی وضعیت نیروگاه‌های تولید پراکنده از سوی معاونت برنامه‌ریزی و امور اقتصادی توانیر همراه بود.

.....

▼ **وزن صادراتی منطقه ویژه خلیج فارس**

بر اساس آمار منتشر شده، شرکت‌های مستقر در این منطقه توانسته‌اند بی‌رمغ تحریم‌ها، محدودیت‌های جهانی و نوسانات بازار، روندی صعودی در تولید و صادرات محصولات خود حفظ کنند و نقش موثری در توسعه صادرات غیرنفتی کشور ایفا کنند که در این زمینه عملکرد شرکت‌های فولادی مستقر در منطقه همچون فولاد هرمزگان، مادکوش، صبا فولاد خلیج فارس و فولاد کاهو جنوب کیش برجسته بوده است.

محمدرضا پیر حسینیلو، مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس گفت: در این منطقه با پشتیبانی همه‌جانبه ایمیدرو، همراهی شرکت‌های مستقر و مسوولان محلی، شرکت‌های متعددی در حوزه زیرساخت، انرژی و لجستیک به مرحله اجرا رسید که تاثیر مستقیمی در افزایش ظرفیت تولید و رشد کسب‌افه صادرات این منطقه داشت.

وی، نقش محوری این منطقه در توسعه صادرات غیرنفتی کشور را برجسته دانست و افزود: این موفقیت، حاصل عزم جدی و برنامه‌ریزی دقیق در شرایطی است که جهان با چالش‌های متعدد اقتصادی و محدودیت‌های تجاری مواجه بوده است. براساس آمارهای رسمی منتشر شده ارزش صادرات منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس در سال

مبدأ مبهم واردات آب

❧ **پیتا حسن پور** – انتقال آب از کشورهای همسایه به عنوان راهکار مقابله با خشکسالی از سوی وزیر نیرو مطرح شده‌است. کارشناسان معتقدند واردات آب، از لحاظ اقتصادی به‌صرفه نیست.

وقوع بحران آب در کشور موجب بروز اظهارنظرهای مختلفی از سوی مسوولان و کارشناسان این حوزه شده است. در تازه‌ترین اظهار نظر، عباس

علی‌آبادی وزیر نیرو ، بحث واردات آب را مطرح و اعلام کرده است که واردات آب به صورت فیزیکی از کشورهای همسایه در دستور کار قرار گرفته و مذاکراتی نیز در حال انجام است. او همچنین از پیگیری برای واردات آب مجازی به صورت واردات محصولات آب‌بر خبر داده است. وزیر نیرو در حالی بحث واردات آب را مطرح می‌کند که این موضوع با پیچیدگی‌های بسیاری همراه است. این روش به لحاظ هزینه نیز توجیه‌پذیری کمتری نسبت به انتقال آب از دریای عمان دارد. اما با این حال فعالان حوزه آب می‌گویند نباید این راهکار را به کلی رد کرد و در شرایط بی‌بی‌بی می‌توان از آن به عنوان یک مسکن قوی بهره گرفت.

ملاحظات مختلفی در سطح اقتصادی، اجتماعی، حقوقی و زیست

محیطی برای واردات آب از سایر کشورها وجود دارد. در سطح اقتصادی، هزینه‌های بالای سرمایه‌گذاری اولیه، هزینه‌های عملیاتی و نگهداری در پروژه‌های فرامرزی، هزینه تعمیرات، وجود هزینه‌های غیرمترقبه و نوسان قیمت انرژی مطرح است. ضمن اینکه اقدام برای واردات آب مانع از اجرای برنامه‌های داخلی مانند اصلاح شبکه توزیع، کاهش اتلاف و گسترش استفاده از آب‌شیرین‌کن‌ها می‌شود. در سطح حقوقی و دیپلماتیک، انتقال آب بین کشورهای نیازمند چارچوب‌های حقوقی و توافق‌نامه‌ها است و باید به دقت به بحث حقوق آب، مالکیت منابع و تعهدات متقابل پرداخته شود تا مانع

هوشمندسازی بنادر قشم

سرزمین آفتاب و دریا، در سال‌های اخیر شاهد جهشی چشم‌گیر در عرصه کشاورزی و صنایع تبدیلی بوده است. این استان با برخورداری از ظرفیت‌های زراعی، باغی، شیلاتی و دامی، اکنون در مسیر نوسازی ساختار تولید و فراوری محصولات قرار گرفته است؛ مسیری که هم اشتغال‌زایی را تقویت کرده و هم ارزش افزوده حاصل از محصولات کشاورزی را به سطحی بالاتر رسانده است.

تحول صنایع تبدیلی در هرمزگان

محسن یکتاپور، رئیس سازمان جهاد کشاورزی هرمزگان در گفت‌وگویی ابعاد این تحول را در قالب آمار، دستاوردها و چالش‌ها به تصویر می‌کشد.

سطح زیر کشت محصولات

به گفته محسن یکتاپور، سطح زیر کشت محصولات زراعی در هرمزگان به ۸۴ هزار هکتار و باغی به ۸۱ هزار هکتار رسیده و در مجموع ۱۶۵ هزار هکتار از اراضی استان تحت کشت قرار دارد. تولیدات سالانه استان نیز شامل ۲میلیون و ۵۰۰ هزار تن محصولات زراعی، ۹۲۵ هزار تن محصولات باغی، ۷۶ هزار تن تولیدات دامی و ۴۴۷ هزار تن آبیزبان است؛ رقمی که مجموع تولیدات بخش کشاورزی را به ۳میلیون و ۹۰۰ هزار تن در سال رسانده است. اکنون ۱۰۵ هزار نفر بهره‌بردار فعال در این بخش نقش آفرین هستند.

اشتغال‌زایی بخش صنایع تبدیلی

او با اشاره به گستردگی واحدهای فعال در بخش صنایع تبدیلی می‌گوید: در استان هرمزگان ۲۴۹ واحد صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی فعالیت دارند که ظرفیت جذب ماده خام آنها ۲میلیون و ۳۰۰ هزار تن و ظرفیت سردخانه‌ها ۹۸ هزار تن است. این واحدها به‌صورت مستقیم ۶۸۱۰ فصلی حدود ۸۵۰۰ فرصت شغلی دیگری ایجاد کرده‌اند.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان می‌افزاید: سهم بندرعباس با ۵۷ واحد بیش از سایر شهرستان‌ها است و شهرستان‌های میناب، رودان، حاجی‌آباد، بندرلنگه و قشم نیز از مراکز مهم صنایع تبدیلی محسوب می‌شوند. در مجموع ظرفیت جذب ماده خام در استان ۲۲۰ هزار تن و میزان اشتغال غیرمستقیم حدود ۱۹ هزار نفر برآورد شده است. یکتاپور با ارائه آمار می‌گوید: هم اکنون ۸۵ واحد صنایع شیلاتی با ظرفیت جذب ۸۰۰ هزار تن ماده خام، ۱۹ واحد صنایع خوراک دام و طیور با ظرفیت ۵۹۶ هزار تن، ۷۳ واحد فراوری محصولات زراعی و باغی با ظرفیت ۴۶۱ هزار تن، ۳۲ واحد بسته‌بندی و فراوری خرما با جذب ۹۴ هزار تن ماده خام، ۱۶ واحد فراوری محصولات دامی و طیور با ظرفیت ۲۷۰ هزار تن و ۲۳ سردخانه مستقل با ظرفیت نگهداری ۵۴ هزار تن در استان فعال هستند.

مجله تایم به رسم هر سال، چهره سال را معرفی کرد و این‌بار به جای یک چهره چندین چهره را معرفی کرد. چهره‌هایی که در حال ساختن سیمایی جدید از دنیا هستند. این چهره‌ها در حال توروبو شساز کردن انقلاب صنعتی چهارم و در حال ساخت و توسعه هوش مصنوعی هستند. البته در این میان یک چهره بیش از همه نامش مطرح است؛ کسی که توانسته است زیرساخت‌های انقلاب هوش مصنوعی را فراهم کند و او کسی نیست جز جنسن هوانگ، مدیرعامل انویدیا.

مجله تایم در مطلب مربوط به جلد خود نوشت: مدیرعامل انویدیا وارد استودیوی غارمانندی در دفتر مرکزی این شرکت در منطقه خلیج سانفرانسیسکو می‌شود و درحالی‌که سرش را پایین انداخته، روی میز خم می‌شود. هشتمین مرد ثروتمند جهان در ۶۲ سالگی، فردی جمع و جور، ارسته و خوش‌برخورد است و در میان همکارانش به خاطر تندخویی و همچنین رهبری آینده‌نگران‌اش شناخته می‌شود. در حال حاضر، او خسته به نظر می‌رسد. درحالی‌که ساکت ایستاده است، به سختی می‌توان فهمید که آیا در شرف فوران است یا

گزینه‌های پرهزینه و پیچیده‌ای مانند انتقال بین‌المللی آب بدون حل مسائل بنیادین، تنها موجب انتقال بار مشکلات به آینده و افزایش وابستگی‌های خارجی می‌شود

به اعتقاد شه‌باز یگیان، راه‌حل واقعی، تغییر پارادایم از رویکردهای سازه‌محور و متمرکز بر عرضه، به سمت دیپلماسی هوشمند آب و مدیریت تقاضا است. در این زمینه تقویت دیپلماسی چند مسیره ضرورت استراتژیک است. در سطح دیپلماسی نیمه‌رسمی باید به جای تمرکز صرف بر خرید آب، به دنبال ایجاد پلتفرم‌های همکاری دوجانبه و چندجانبه بود. تشکیل کارگروه‌های مشترک فنی و اقتصادی با کشورهای مانند تاجیکستان می‌تواند بر بررسی الگوهای همکاری نوین مانند مبادله فناوری، دانش و خدمات در ازای دسترسی به منابع انرژی با ایجاد ارزش افزوده مشترک متمرکز شود. هدف، خلق رابطه‌ای مبتنی بر همکاری متقابل و کاهش ریسک وابستگی یک‌طرفه است.

او افزود: در لایه دیپلماسی تخصصی، نیازمند سرمایه‌گذاری برای ایجاد شبکه‌های مستحکم بین نهادهای علمی، پژوهشی و اتاق‌های فکر دو کشور هستیم. راه‌اندازی مراکز مطالعات مشترک پیرامون چالش‌های مشترک منطقه‌ای مانند خشکسالی، تغییر اقلیم و مدیریت منابع مرزی، می‌تواند فضایی بی‌طرف و مبتنی بر اعتماد برای تولید ایده و یافتن راه‌حل‌های بومی فراهم کند. این تعاملات، پشتوانه فکری لازم برای تصمیم‌گیران فراهم می‌آورد و امکان گفت‌مان را فراتر از ملاحظات سیاسی روز گسترش می‌دهد. رئیس انجمن دیپلماسی آب ایران گفت: همراه با این دو سطح، دیپلماسی مردمی و فرهنگی نقش کلیدی در ایجاد درک متقابل و پذیرش اجتماعی دارد. تبادلات دانشگاهی، ارتباط بین تشکل‌های کشاورزی و جوامع محلی و برنامه‌های مشترک آگاهی‌بخشی می‌تواند احساس هم‌سرنوشتی در برابر تهدیدهای مشترکی مانند کم‌آبی را تقویت کند. این بستر اجتماعی، شرط لازم برای پایداری هرگونه توافق احتمالی در سطوح بالاتر است. این استاد دانشگاه تربیت مدرس معتقد است به جای تمرکز بر یک پروژه عظیم و پربیسک مانند انتقال فیزیکی آب، اقدام منطقی آن است که منابع و توان دیپلماتیک کشور بر مدیریت داخلی و همکاری‌های منطقه‌ای هوشمند متمرکز شود. احیای منابع آب زیرزمینی، اصلاح نظام توزیع، تغییر الگوی کشت و توسعه پایدار و شیرین‌سازی با تکیه بر انرژی‌های نو، راه‌هایی هستند که امنیت آبی کشور را بدون ایجاد وابستگی‌های خارجی تضمین می‌کنند. دیپلماسی فعال آب باید در خدمت تسهیل انتقال داخلی و جلب همکاری‌های فنی و علمی بین‌المللی باشد، نه اینکه خود به هدفی پرهزینه و غیرقطعی تبدیل شود.

اظهارنظر مبهم وزیر نیرو

حمید کاردان مقدم، عضو هیات علمی موسسه تحقیقات آب به «دنیای اقتصاد» گفت: واردات آب ابعاد گسترده‌ای دارد. مشخص نیست که منظور وزیر نیرو، آب شرب، صنعتی، کشاورزی یا آب بسته‌بندی شده آن هم در چه حجم و کیفیتی است. او در ادامه گفت: واردات آب از سایر کشورها با چند هزار کیلومتر فاصله، در کوتاه‌مدت ممکن نیست و نیازمند برنامه بلندمدتی است. در بین کشورهای همسایه، عراق وضعیت آبی خوبی ندارد. حتی اگر ترکیه، جمهوری آذربایجان و ارمنستان حاضر باشند به ما آب بدهند، مسافت بین این کشورها با ایران برای انتقال آب بسیار زیاد است. وی گفت: کشورهای شمال غرب به لحاظ دیپلماسی مورد اطمینان نیستند و ممکن است شرایط این کشورها تغییر کند. اما انتقال آب از کشورهای افغانستان، ازبکستان و قزاقستان قابل بررسی است. افغانستان در حال توسعه است و امکان مذاکره ما با این کشور وجود دارد. سالانه حجم بالایی آب شیرین از افغانستان خارج می‌شود. هر چند این کشور در مورد هرمند با ما رفتار سخت‌گیرانه‌ای داشته است، اما از پتانسیل آبی خوبی برخوردار است.

عضو هیات علمی موسسه تحقیقات آب گفت: در مورد ترکمنستان هم این کشور در مناطقی که با ایران هم‌مرز است، از منابع آبی خوبی برخوردار نیست و انتقال آب از این کشور صرفاً می‌تواند پاسخگوی استان‌های خراسان رضوی و شمالی باشد و امکان اینکه آب به تهران برسد وجود ندارد. به گفته کاردان مقدم، متوسط بارندگی تهران ۲۵۰ میلی‌متر بوده، اما پارسال ۱۶۰ میلی‌متر بارش باران داشته‌ایم و تقریباً ۴۰درصد کمبود وجود دارد. ورودی‌ها کاهش یافته و از طرف دیگر بر تعداد جمعیت اضافه شده است. او تاکید کرد: وقتی آب در دسترس نباشد مردم باید صرفه‌جویی کنند. در حال حاضر تنها راهی که وجود دارد این است که به طور شفاف به مردم بگوییم که در بخش آب عملکرد خوبی نداشته‌ایم، اشتباه کرده‌ایم و شکست خورد‌ایم. متأسفانه باور به اینکه بحران آب جدی است، بین مردم وجود ندارد. چون اطمینان به دولت وجود ندارد، مردم رعایت نمی‌کنند و به مصرف آب ادامه می‌دهند.

عضو هیات علمی موسسه تحقیقات آب گفت: مسافت نزدیک‌ترین کشوری که از ظرفیت آبی برخوردار است، به ما بسیار بیشتر از فاصله بندرعباس تا تهران است. اگر قرار باشد از کشورهای شمال غربی یا شمال شرقی آب وارد کنیم، باید از ارتفاعات عبور کنیم. درحالی‌که برای انتقال آب از جنوب کشور ارتفاعات خاصی نداریم. بنابراین انتقال آب از بندرعباس به صرفه‌تر از واردات از خارج از کشور است. البته هزینه انتقال هر مترمکعب آب در داخل کشور برای صنایع حدود ۳ تا ۴ یورو است. سوالی که در این خصوص وجود دارد این است که آیا دولت حاضر است هزینه‌های سنگین انتقال آب را برعهده بگیرد و به مردم پارانه بدهد.

به منظور توسعه اقتصاد دریامحور و ارتقای مدیریت بندری، طرح جامع هوشمندسازی بنادر قشم با هدف ایجاد شبکه‌ای یکپارچه و هوشمند برای مدیریت بنادر صیادی، نفتی، کانتینری، مسافری، تفریحی، ورزشی تجاری و بیوتکنولوژی دریایی دراین منطقه آزاد آغاز شد.
فریدون گابینی، مدیرعامل شهر هوشمند دریایی منطقه آزاد قشم، با اعلام این طرح، تبدیل بنادر قشم به الگویی موفق برای سایر بنادر کشور، افزایش بهره‌وری عملیات، کاهش هزینه‌ها و دستیابی به توسعه پایدار در حمل‌ونقل دریایی است. بر اساس این طرح، ایجاد مرکز هوشمند مدیریت و کنترل داده‌ها برای پایش لحظه‌ای تمام فعالیت‌های بنادر پیش‌بینی شده است؛ این مرکز با رویکرد تحلیل داده‌های عملیاتی، بهبود کیفیت خدمات، افزایش امنیت و سرعت در تصمیم‌گیری را ممکن می‌سازد. از جمله خدمات هوشمند برنامه‌ریزی شده می‌توان به پایش صید، ردیابی شناورها، مدیریت ایمنی و امداد، کنترل مخازن، سیستم‌های هشدار سریع، مدیریت بار و کانتینر، هوشمندسازی عملیات تخلیه و بارگیری، مدیریت ترافیک دریایی، سامانه‌های اطلاع‌رسانی مسافران و مدیریت پهلوگیری قایق‌های تفریحی اشاره کرد.

تحول صنایع تبدیلی در هرمزگان

خوبی دارد به‌طوری‌که از هر پنج و نیم مجوز، یک مجوز فعال شده است.

رفع دور ریز محصولات

او درباره میزان دورریز محصولات معتقد است: در بخش شیلاتی نه‌تنها ظرفیت صنایع بیش از تولید استان است بلکه امکان جذب محصولات سایر استان‌ها نیز وجود دارد. در زمینه ظرفیت سردخانه‌ها نیز هیچ کمبودی مشاهده نمی‌شود. گنجایش سردخانه‌های استان بیش از ۱۴۰ هزار تن بوده و در بیشتر روستاها بارانکده است. در مرحله نخست بسته‌بندی محصولات کشاورزی نیز هیچ دورریزی وجود ندارد و سازمان جهاد کشاورزی در برنامه آتی خود قصد دارد با بهره‌برداری از واحدهای جدید، مشکل دورریز محصولات درجه سه و چهار را به طور کامل رفع کند.

نقش کلیدی در توسعه اقتصادی

به گفته یکتاپور، صنایع تبدیلی نقشی کلیدی در توسعه اقتصادی استان ایفا می‌کند. او تاکید می‌کند: این صنایع سبب ساماندهی صادرات، توسعه کسب‌وکارهای محلی، ایجاد انگیزه میان کشاورزان برای تولید محصولات سالم و باکیفیت، ایجاد پیوند مستقیم میان مزرعه و بازار و حذف واسطه‌ها شده، همچنین موجب گرایش بازرگانان داخلی و خارجی به سرمایه‌گذاری در منطقه، بهبود وضعیت اقتصاد خانوارهای روستایی، کاهش فسادپذیری و صیاضات محصولات و ارتقای رقابت‌پذیری تولیدکنندگان شده است.

چالش‌های پیش رو

در ادامه، رئیس سازمان جهاد کشاورزی به مهم‌ترین چالش‌ها اشاره می‌کند و می‌گوید: روند طولانی اخذ اسلعلامت‌ها به‌دلیل نبود ارتباط برخط میان دستگاه‌های اجرایی و سامانه یکپارچه مدیریت کشاورزی (سماک)، کمبود نیروهای متخصص در زمینه تعمیرات و نظارت برماشین‌آلات، کمبود سرمایه در گردش و اعتبارات کم‌بهره و بالا بودن تعرفه آب و برق مصرفی نسبت به دیگر استان‌ها.

چشم‌انداز روشن

هرمزگان امروز در مسیر تبدیل شدن به یکی از قطب‌های اصلی صنایع تبدیلی کشور گام بر می‌دارد. با احیای واحدهای راكد، توسعه واحدهای فراوری جدید، ساماندهی صدور مجوزها و اجرای برنامه‌های حمایتی و رفع چالش‌ها، چشم‌انداز روشنی از رونق اقتصادی و اشتغال پایدار در بخش کشاورزی این استان ترسیم شده است. این تحول اقتصادی نه تنها در رشد تولید ناخالص داخلی بخش کشاورزی، بلکه در ارتقای رفاه اجتماعی و افزایش صادرات منطقه‌ای استان هرمزگان نیز به طور ملموسی آشکار خواهد شد.

معماران هوش مصنوعی

ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا که اکنون یک دوست تلفنی همیشگی در اواخر شب است، در جریان سفر اخیر خود به بریتانیا به هوانگ گفت: «تو داری دنیا را تصرف می‌کنی جنسن!» برای ده‌ها، بار خود را برای ظهور ماشین‌های متفکر آماده می‌کرد. همان‌طور که از توانایی آنها در شکست دادن قهرمانان شطرنج و پیش‌بینی ساختار پروتئینی شگفت‌زده می‌شدیم، از توانایی شگفت‌آور آنها نیز بیزار بودیم، و البته تهدیدهایی که برای حس انسانیت ما ایجاد می‌کرد. رهبرانی که برای توسعه این فناوری تلاش می‌کنند، از جمله سم التمن و ایلان ماسک، هشدار داده‌اند که دنبال کردن توانایی‌های آن می‌تواند فاجعه‌ای پیش‌بینی نشده ایجاد کند.امسال، بحث در مورد چگونگی به‌کارگیری مسوولانه هوش مصنوعی، جای خود را به تلاشی برای استقرار هرچه سریع‌تر آن داد. هوانگ در مصاحبه‌ای ۷۵ دقیقه‌ای در ماه نوامبر، دو روز پس از اعلام اینکه انویدیا، اولین شرکت ۵ تریلیون دلاری جهان، بار دیگر انتظارات درآمدی وال‌استریت را شکست، به تایم گفت: «هر صنعتی به آن نیاز دارد، هر شرکتی از آن استفاده می‌کند.

روزنامه در اقتصاد

شنبه ۲۰ آذر ماه۱۴۰۴ | شماره ۸۴۰

www.marzeghtesad.ir

♥ پرداخت مابه التفاوت قیمت بنزین به تاکسی های اینترنتی
مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اعلام اینکه مابه‌التفاوت قیمت بنزین در طرح جدید به‌صورت ماهانه به تاکسی‌های اینترنتی پرداخت می‌شود، گفت: سهمیه اعتباری تاکسی‌های اینترنتی پس از تقاطع گیری و صحت‌سنجی اطلاعات از سوی وزارت کشور به سازمان هدفمندی یارانه‌ها برای واریز به‌حساب رانندگان ارسال می‌شود. به گزارش خیرگزاری صداوسیما، عباس‌اصفا به‌بررسی جزئیات مصوبه نرخ سوم بنزین و تنوع سبند سوخت اظهار کرد: هم‌اکنون ۲۵میلیون کارت سوخت برای خودروهای شخصی و سواری و ۶میلیون کارت سوخت برای موتورسیکلت‌ها وجود دارد و در مجموع از ۲۱میلیون کارت هوشمند سوخت، ۲۵میلیون کارت سوخت دارای تراکش فعال هستند.

وی با اشاره به اینکه استفاده از نرخ اول کارت‌های شخصی تقریباً ۸۰درصد است و از نرخ دوم هم کمتر استفاده می‌شود، به طوری که استفاده از کارت آزاد جایگاه بیشتر از استفاده از نرخ دوم کارت شخصی سوخت است، افزود: پس از مصوبه هیات‌وزیران مبنی‌بر افزایش قیمت بنزین کارت سوخت جایگاه‌داران، ظرفیت تولید کارت سوخت سه‌برابر افزایش یافته‌است، به طوری که از ۱۲هزار کارت سوختی که تا پیش از این روزانه درخواست می‌شد، امروز به درخواست ۳۶هزار کارت در روز رسید. ایـم. باصفا با بیان اینکه تا پیش از این تاکسی‌ها ۲۹۰ لیتر سهمیه می‌گرفتند، تصریح کرد: با اجزای این طرح، سهمیه نرخ دوم نصف و به ۱۵۰درصد کاهش می‌یابد، یعنی اگر خودرویی تا امروز ۳۰۰ لیتر دریافت می‌کرد بعد از این مصوبه به ۱۵۰ لیتر می‌رسد.

وی ادامه‌داد: تعداد کارت سوخت خودروهای تاکسی تقریباً ۲۳۲هزار، خودروهای دولتی ۱۸۰هزار، سواری ۱۱میلیون، موتورسیکلت ۶میلیون، وانت ۲میلیون و ۶۴۳هزار و خودروهای دیگر نیز مانند خودروهای خارجی یک‌میلیون و خودروهای مناطق آزاد نیز ۱۰۰هزار عدد است. در این میان ۶۵۰هزار خودروی وارداتی در کشور به محض اجرای مصوبه سهمیه سوختشان قطع می‌شود.

مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به اینکه تا امروز کارت سوخت برای VIN خودرو صادر می‌شد، گفت: اگر مالکی بیش از یک خودرو به‌نام داشته‌باشد، باید در سایتی که طراحی‌شده، خودرو خود را انتخاب و سهمیه یارانه‌ای را تأیید کند و خودروهای دیگر کارت سوختشان ابطال می‌شود. برای خودروهای دیگر، مجدداً درخواست کارت هوشمند سوخت می‌دهند و کارت سوخت ماهانه ۱۶۰لیتر با نرخ ۵هزارتومانی صادر می‌شود. باصفا با بیان اینکه تحت هیچ‌شرایطی امکان انتقال سوخت به‌کارت دیگر وجود ندارد و مانند گذشته می‌توان ۳۶۰ لیتر از سهمیه نرخ اول را در کارت سوخت ذخیره کرد، اظهار کرد: اگرچه سهمیه با نرخ اول و دوم برای خودروهای نوشماره طبق مصوبه ابلاغ‌شده از زمان اجرا حذف می‌شود، اما برای خودروهای دست‌دومی که ردوبدل می‌شوند هیچ تغییری در سهمیه سوخت ایجاد نمی‌شود. وی با تأکید بر این‌ نکته که هنگام انتقال خودرو، هویت مالک جدید بر اساس شماره‌شناسایی وسیله نقلیه(VIN) بررسی می‌شود، اعلام کرد: این‌ موضوع ارتباطی به‌نام ثبت‌شده روی کارت سوخت ندارد، به همین دلیل در صورتی که فردی مالک خودرو باشد، حتی اگر نام شخصی دیگری روی کارت سوخت درج‌شده باشد، نیازی به تعویض کارت سوخت وجود ندارد.

باصفا همچنین درباره سازوکار پرداخت اعتباری مابه‌التفاوت نرخ دوم و سوم یعنی ۳هزارتومانی و ۵هزارتومانی تاکسی‌های اینترنتی گفت: سهمیه اعتباری‌ریالی تاکسی‌های اینترنتی پس از تقاطع گیری و صحت‌سنجی اطلاعات ازسوی وزارت کشور به سازمان هدفمندی یارانه‌ها برای واریز به‌حساب رانندگان ارسال می‌شود. وی با تأکید بر اینکه اگر بخواهیم نرخ سوم را شارژ کنیم، بعضی از این‌کارت‌ها ممکن است کارت مهاجر شوند و قاچاق صورت گیرد، تصریح کرد: از سوی دیگر، طبق قانون بودجه، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی مکلف است ۹۵درصد سوخت‌گیری‌ها با کارت شخصی صورت گیرد و فقط ۵درصد با کارت جایگاه انجام شود.

به گفته مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، هر کارت اضطراری جایگاه روزانه ۲۵۵ تراکش می‌تواند انجام دهد و کمبودی در زمینه کارت سوخت جایگاه نداریم. باصفا درباره انتقال سهمیه سوخت به‌کارت بانکی گفت: اسفند پارسال، وزارت نفت نشتی در زمینه انتقال سهمیه به‌کارت شخص داشت که نتایج خوبی به‌دست آمد و منتظر ابلاغ آن هستیم و مشکلی از این‌رو نداریم.

ندارند و مالکیت‌شان به شرکت‌های پیکروزه در پاناما، امارات یا هنگ‌کنگ ارجاع می‌شود.

سایه تحریم بر قیمت‌ها

اما پیامدهای این عملیات محدود به ونزوئلا یا کارائیب باقی نمانده‌است. بازار نفت که هفته گذشته را با نگرانی شدید از مازاد عرضه جهانی آغاز کرده‌بود، باخبر توقیف نفتکش ونزوئلایی برای ساعاتی کوتاه تکانی رو به بالا خورد و مجدداً کاهش‌یافت. تا لحظه تنظیم این خبر و به گزارش تارنمای tradingeconomics.com قیمت شاخص برنت در روز ۱۲دسامبر به محدوده ۵۶٫۱دلار و ۱۲استنت رسید. تحلیلگران به‌صراحت می‌گویند؛ نگرانی از اختلال عرضه، تشدید تنش‌های ژئوپلیتیک و افزایش ریسک حمل‌ونقل نفت تحریمی در کوتاه‌مدت موجب جلوگیری از ریزش شدید قیمت‌ها شده‌است. در همین‌حال، اژانس بین‌المللی انرژی اعلام‌کرده مازاد عرضه جهانی در سال جاری به حدود ۴میلیون بشکه در روز خواهد رسید؛ رقمی پایین‌تر از تخمین ماه پیش. در نقطه مقابل، اوپک چشم‌اندازی متعادل‌تر از بازار ۲۶ تا ۲۰ارائه کرده و معتقد است عرضه و تقاضا در سال‌های آینده به‌طور نسبی همسو خواهد بود. از سوی دیگر، بازار با اخبار حملات پهپادی اوکراین به یک سکسوی نفتی لوکاولیل در دریای خزر نیز روبه‌رو شد؛ حمله‌ای که برای نخستین‌بار تولید در این میدان را متوقف کرد و نشان‌داد جنگ انرژی از اوکراین گرفته تا دریای کارائیب، شکل‌های پیچیده‌تری یافته‌است.

موضوع ایران؛ فرصت یا تهدید؟

در موضوع ایران، پرسش اصلی این است که آیا تحولات اخیر در حوزه توقیف نفتکش‌ها فرصتی تازه برای تهران ایجاد می‌کند یا تهدیدی جدی بر مسیر صادرات نفت کشور؟ واقعیت این است‌که پیامدهای این روند برای ایران ماهیتی دوگانه دارد و می‌تواند همزمان فشارازا و فرصت‌ساز باشد. نخست باید توجه کرد؛ تشدید کنترل بر ناوگان سایه، ریسک صادرات نفت ایران را افزایش می‌دهد. بخش قابل‌توجهی از صادرات روزانه کشور (که بنا بر برآوردهای بین‌المللی اکنون از مرز یک‌میلیون بشکه در روز عبور کرده) توسط همین ناوگان جابه‌جا می‌شود. اگر آمریکا به روند جدید خود در توقیف نفتکش‌ها ادامه دهد، پیامدهای آن برای ایران کاملاً ملموس خواهد بود. در این‌صورت هزینه حمل‌ونقل نفت بالا می‌رود، بیمه و ریسک جابه‌جایی‌نفت(فریت) گران‌تر می‌شود، مسیرهای صادراتی با کندی و پیچیدگی بیشتری روبه‌رو خواهند شد و حتی ممکن است بخشی از صادرات برای مدتی دچار اختلال شود و از آنجا که چین مشتری اصلی نفت ایران است، در مقابل کاهش احتمالی عرضه ونزوئلا، می‌تواند فضای صادراتی بیشتری برای ایران بازکند. اگر کاراکاس به‌دلیل توقیف‌ها قادر به حفظ صادرات حدود ۵۸۶هزار بشکه‌ای خود نباشد، بازار چین ناچار خواهدشد بخشی از این کمبود را از منابع دیگر جبران کند.

ایران یکی از معدود کشورهایی است که توان پرکردن این خلأ را دارد، به‌ویژه به‌دلیل نزدیکی کیفیت نفت ایران به‌نفت‌های سنگین ونزوئلا. آمادگی پالایشگاه‌های چینی برای جایگزینی سریع خوراک و شبکه فعال حمل‌ونقل پنهان ایران. این سناریو می‌تواند در کوتاه‌مدت مزیتی نسبی برای تهران ایجاد کند، البته به شرط آنکه تمرکز واشنگتن از ناوگان سایه ایران به سمت ونزوئلا منحرف شود. در نهایت، پرونده نفتی ایران در این معادلات منطقه‌ای و جهانی پیام مهمی دربر دارد: تحریم‌ها وارد مرحله میدانی و عملیاتی شده‌اند. جنگ نفت دیگر فقط در گزارش‌های سیاست‌خارجی یا تحلیل‌های اتاق‌های فکر جریان ندارد، بلکه روی آب، در بنادر و در تنگه‌های حساس تعیین‌تکلیف می‌شود. برای ایران این وضعیت به‌معنای ضرورت تنوع‌بخشی به مسیرهای صادراتی، تقویت همکاری با شرکای آسیایی، توسعه بیمه و کشتیرانی داخلی و فعال‌سازی دیپلماسی انرژی برای کاهش فشارهای خارجی است؛ زیرا هر تحول در وضعیت ونزوئلا می‌تواند بی‌واسطه بر هزینه صادرات نفت ایران و امنیت انرژی کشور اثر بگذارد.

بازار در انتظار چه چیزی است؟

تحلیلگران می‌گویند در هفته پیش‌رو، بازار جهانی نفت بیش از هر چیز چشم به آینده مذاکرات صلح روسیه– اوکراین دارد. اگر نشانه‌ای از پیشرفت در گفت‌وگوها بروز کند، قیمت‌ها ممکن است حتی تا ۵۵دلار برای WTI کاهش یابد، اما توقیف نفتکش ونزوئلایی، حمله اوکراین به سکوهای روسیه و احتمال تشدید تحریم‌های آمریکا، همگی عواملی هستند که می‌توانند این سقوط را محدود کنند. در کنار این‌ها، نرخ بهره فدرال‌رزرو و نگرانی از رکود در آمریکا نیز همچنان فشار روانی بر بازار وارد می‌کند. نبرد نفت اکنون در سه جبهه هم‌زمان (اوپک، اوکراین و دریای کارائیب) جریان دارد و قواعد بازی به شکل بنیادین تغییر کرده‌است. تحریم نفت دیگر صرفاً یک ابزار فشار اقتصادی نیست، بلکه به سطح یک عملیات میدانی با ابعاد امنیتی ارتقا یافته‌است.

آمریکا با هدف قراردادن ناوگان سایه، نشان‌داده که موضوع برای واشنگتن دیگر یک چالش مالی یا حقوقی نیست، بلکه یک پرونده عملیاتی است که باید در صحنه واقعی مدیریت و مقابله شود. در چنین شرایطی، هر اقدام آمریکا علیه ونزوئلا تأثیری مستقیم بر توازن عرضه جهانی، قیمت نفت و حتی مسیرهای صادراتی ایران دارد. در مجموع، تحولات اخیر پیام روشنی برای همه بازیگران صنعت نفت دارد: سال پیش‌رو، سال‌رقابت فشرده میسان تحریم‌های فزاینده، حمل‌ونقل پنهانی، تغییرات اجباری در مسیرهای صادرات و جنگ نفتی میان قدرت‌ها خواهد بود. این نبرد دیر یا زود اثر خود را بر تابلوی قیمت نفت و معادلات بودجه‌ای کشورهای تولیدکننده (از جمله ایران و روسیه) نشان خواهد داد.

مدیر طرح سیان‌جی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران گفت: در روزهای آینده آل‌بی‌جی به‌صورت رسمی وارد سبد سوخت کشور می‌شود، این سوخت مایع است و به‌صورت سوخت جایگزین برای حمل‌ونقل سبک کشور است.

به گزارش «یرنا» سعید رحمان‌سالاری گفت: LPG سوخت جایگزین برای حمل‌ونقل سبک کشور است و طی روزهای آینده فراخوان اعلام خواهدشد و متقاضیانی که می‌خواهند خودرو خود را به این سوخت تبدیل کنند، می‌توانند با مراجعه به سایت GCR.NIOPDC.IR ثبت‌نام خود را انجام دهند.

وی با اشاره به اینکه خودروهای سیان‌جی سوز امکان ثبت‌نام در طرح LPG را ندارند، افزود: ما در کشور مازاد سوخت آل‌بی‌جی داریم و می‌توانیم با این روش ناترازی حوزه بنزین را رفع کنیم. رحمان‌سالاری ادامه‌داد: هزینه آل‌بی‌جی سوزکردن خودروها توسط اشخاص پرداخت و بین ۱۰ تا ۲۰میلیون بسته به نوع کیت و ظرفیت مخزن متفاوت است. متقاضیانی می‌توانند از ساعت ۱۰ صبح روز یکشنبه ۱۴۰۴٫۰۹٫۲۳ تا ۱۶ مراجعه به تارنمای اعلام‌شده، نسبت به انتخاب مراکز مجاز تبدیل کارگاهی و سپس دوگانه‌سوزکردن خودرو به‌صورت استاندارد و ایمن با دریافت گواهی سلامت اقدام کنند.

خط تولید سود در فولاد

تبدیل ۱،۴۶، نهائیا ۹۹میلیون تن گندله برای این سطح از تولید نیاز بوده است. او افزود: از آنجا که تولید گندله ۶۰میلیون تن بوده، حدود ۱۱ تا ۱۲میلیون تن گندله مازاد در کشور شکل گرفته است. وقتی این رقم با مازاد کنسانتره جمع می‌شود، مجموع مازاد زنجیره به حدود ۱۱میلیون تن می‌رسد؛ رقمی که نشان می‌دهد طرح ادعای کمبود مواد اولیه برای واحدهای داخلی پایه منطقی ندارد.

به گفته این فعال بخش خصوصی، تنظیم صادرات باید براساس شرایط واقعی تولید انجام شود و نه با تصمیمات ناگهانی یا فشار گروه‌های خاص.

بسه تعبیر او، صادرات با توجه به میزان تولید و مصرف می‌تواند کم یا زیاد شود و نباید با آن به مثابه امری ثابت و غیر قابل تغییر برخورد شود.

اکبریان افزود: در نیمه نخست سال، به دلیل کاهش مصرف داخلی، صادرات افزایش یافت و اکنون اگر ناترازی انرژی در نیمه دوم سال برطرف شود و واحدهای آهن اسفنجی و فولاد با ظرفیت کامل فعالیت کنند، میزان صادرات به‌طور طبیعی کاهش می‌یابد یا حتی ممکن است در مقطعی متوقف شود.

این عضو هیات نمایندگان اتاق ایران بیان کرد: طرح برخی پیشنهادها درباره ممنوعیت صادرات یا اعمال عوارض سنگین، بیش از آنکه دغدغه تولید ملی باشد، تلاشی برای بالا بردن قدرت چانه‌زنی برخی خریداران و خرید ارزان‌تر کنسانتره و گندله است. او در پایان گفت: چنین رویکردی نه اخلاقی است و نه می‌تواند مسیر توسعه صنعت را اصلاح کند و تأکید کرد که تصمیم‌گیری در این حوزه باید براساس آمار شفاف، ظرفیت واقعی و ملاحظات تولید انجام بگیرد.

طرح انحصار کامل «ساترا»

و سیما به نهاد صادرکننده مجوز، ناظر محتوا و تصمیم‌گیر در تخلفات تبدیل می‌شود. همچنین یکی از ایراداتی که کارشناسان و حقوقدانان به این طرح گرفته‌اند به تعریف مبهم «رسانه» بازمی‌گردد.

در اواخر آبان‌ماه سال جاری، طرح «قانون حمایت و رسیدگی به تخلفات حوزه صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی» اعلام وصول شد. اعلام وصول این طرح نگرانی بسیاری از فعالان و کارشناسان‌های فضای مجازی را برانگیخته و برخی از آن به‌عنوان طرح صیانت ۳ یاد می‌کنند. منتقدین بر این باورند که تصویب این طرح ناقض آزادی بیان و دسترسی آزادانه به اطلاعات است. یک پژوهشگر فضای مجازی نیز در گفت‌وگو با دنیای اقتصاد مطرح کرد که طرح جدید بدون توجه به «پارادایم

کارزار نفتی در دریای کارائیب

لیلا جلیلوئند - در روزهایی که بازار جهانی نفت زیر فشار نگرانی‌های عرضه، مازاد تولید و بی‌ثباتی ژئوپلیتیک قرار دارد، اقدام اخیر آمریکا در توقیف یک نفتکش حامل نفت ونزوئلا بار دیگر نشان داد که جنگ انرژی، از اعداد و نمودارهای مرسوم فراتر رفته و به لایه‌های پنهان تر سیاست خارجی و امنیت در یایی منتقل شده‌است.

آنچه در روز پنج‌شنبه ۱۱ دسامبر در آب‌های کارائیب رخ‌داد، نه یک حادثه محدود، بلکه آغاز مرحله جدیدی از برخورد آمریکا با نفتکش‌های «ناوگان سایه» است؛ ناوگانی که سال‌هاست نفت ایران، ونزوئلا و روسیه را در مسیرهای پیچیده، با تغییر پرچم، خاموش کردن GPS و نقل‌وانتقالات کشته‌به‌کشتی جابه‌جا می‌کند. ۶ منبع آگاه در گفت‌وگو با رسانه‌های بین‌المللی از جمله رویترز تأیید کرده‌اند؛ ایالات‌متحده پس از توقیف نفتکش Skipper، آماده است تا تعداد بیشتری از نفتکش‌های حامل نفت ونزوئلا را هدف قرار دهد. این اقدام، نخستین توقیف رسمی یک نفتکش از زمان اعمال تحریم‌های گسترده واشنگتن علیه کاراکاس از سال ۲۰۱۹ بود و همزمان با تشدید استقرار نظامی آمریکا در دریای کارائیب و تلاش دولت دونالد ترامپ برای افزایش فشار بر نیکولاس مادورو انجام شد. مقام‌های آمریکایی می‌گویند؛ این عملیات بخشی از سیاست «ممانعت از گردش نفت تحریمی» است. ونزوئلا این توقیف را «دزدی دریایی مدرن» توصیف کرده‌است. وزارت داد‌گستری و امنیت داخلی آمریکا ماه‌ها برای اجرای این عملیات برنامه‌ریزی کرده‌بودند و فهرستی از نفتکش‌های تحریمی نیز برای توقیف‌های بعدی آماده شده‌است.

توقف جابه‌جایی ۶میلیون بشکه نفت

پیامد این اقدام تنها سیاسی نبود. یکی از شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی فورا اعلام کرد؛ سه محموله تازه بارگیری‌شده ونزوئلا، مجموعاً حدود ۶میلیون بشکه نفت سنگین، فعلاً به دلیل نگرانی از توقیف، از حرکت به سمت آسیا منع شده‌اند. نفتکش‌ها مجبور شده‌اند در سواحل ونزوئلا لنگر بیندازند؛ تصمیمی که نشان می‌دهد فضای ریسک برای جابه‌جایی نفت تحریمی وارد فاز تازه‌ای شده‌است. منابع حمل‌ونقل گفتند؛ ناوگان سایه اکنون تحت‌نظارت دقیق نیروهای آمریکایی قرار دارد. کشتی‌هایی که معمولاً در یک ماه چندین‌بار برآی ایران، روسیه یا ونزوئلا نفت حمل می‌کنند، اکنون باید با احتمال توقیف مواجه شوند. به گفته منابع آگاه، آمریکا سامانه‌های نظارتی خود را در دریای کارائیب و نزدیک گویان تقویت‌کرده و نفتکش‌ها را درست زمانی که وارد آب‌های بین‌المللی می‌شوند رهگیری می‌کند زیرا بسیاری از بنادر از پذیرش نفتکش‌های قدیمی و مستحکوم امتناع می‌ورزند؛ کشتی‌هایی که اغلب بیمه سطح اول

ورود آل‌بی‌جی به سبد سوخت کشور

روزنامه‌های «ایران» و «تاریخ» در گزارشی از سوی مدیر طرح سیان‌جی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران گفت: در روزهای آینده آل‌بی‌جی به‌صورت رسمی وارد سبد سوخت کشور می‌شود.

به گزارش «یرنا» سعید رحمان‌سالاری گفت: LPG سوخت جایگزین برای حمل‌ونقل سبک کشور است و طی روزهای آینده فراخوان اعلام خواهدشد و متقاضیانی که می‌خواهند خودرو خود را به این سوخت تبدیل کنند، می‌توانند با مراجعه به سایت GCR.NIOPDC.IR ثبت‌نام خود را انجام دهند.

وی با اشاره به اینکه خودروهای سیان‌جی سوز امکان ثبت‌نام در طرح LPG را ندارند، افزود: ما در کشور مازاد سوخت آل‌بی‌جی داریم و می‌توانیم با این روش ناترازی حوزه بنزین را رفع کنیم. رحمان‌سالاری ادامه‌داد: هزینه آل‌بی‌جی سوزکردن خودروها توسط اشخاص پرداخت و بین ۱۰ تا ۲۰میلیون بسته به نوع کیت و ظرفیت مخزن متفاوت است. متقاضیانی می‌توانند از ساعت ۱۰ صبح روز یکشنبه ۱۴۰۴٫۰۹٫۲۳ تا ۱۶ مراجعه به تارنمای اعلام‌شده، نسبت به انتخاب مراکز مجاز تبدیل کارگاهی و سپس دوگانه‌سوزکردن خودرو به‌صورت استاندارد و ایمن با دریافت گواهی سلامت اقدام کنند.

زنجیره فولاد شامل حلقه‌های بسالادستی، میانی و پایین‌دستی، ظرفیت تولید قابل توجهی دارد که در بسیاری از بخش‌ها کمتر از ظرفیت اسمی بهره‌برداری می‌شود.

ظرفیت اسمی فولاد میانی بیش از ۵۲میلیون تن و ظرفیت گندله بیش از ۷۳میلیون تن گزارش شده است، درحالی‌که نرخ بهره‌وری واقعی واحدها بین ۶۰ تا ۴۵درصد باقی مانده است. تولید کنسانتره سنگ آهن با ظرفیت بیش از ۸۵میلیون تن و نرخ بهره‌وری ۷۸درصد، نشان‌دهنده امکان استفاده بهتر از ظرفیت‌های موجود است. با

برنامه‌ریزی و هماهنگی میان حلقه‌های مختلف زنجیره، امکان بهینه‌سازی تولید و کاهش هزینه‌های عملیاتی وجود دارد. بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های موجود به‌ویژه در بخش‌های کنسانتره و گندله، می‌تواند ضریب استفاده از منابع را افزایش دهد و فشار بر زنجیره میانی و پایین‌دستی را کاهش دهد.

در همین رابطه مهرداد اکبریان، عضو هیات نمایندگان اتاق ایران در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» گفت: در روزهای اخیر بحث‌هایی درباره ضرورت جلوگیری از صادرات یا وضع عوارض سنگین بر محصولات زنجیره سنگ‌آهن مطرح شده، اما چنین استدلال‌هایی با ظرفیت‌های واقعی تولید در کشور همخوانی ندارد و بیش از آنکه در خدمت تأمین نیاز داخلی باشد، به ابزاری برای کاهش قیمت خرید برخی واحدها تبدیل شده است.

اکبریان افزود: ظرفیت کنسانتره‌سازی کشور امروز از ۹۰میلیون تن عبور کرده، درحالی‌که کل تولید واقعی از ۷۰میلیون تن فراتر نمی‌رود و همین اختلاف، نخستین نشانه مازاد ساختاری در زنجیره است.

به گفته این فعال بخش خصوصی، اصل در حلقه گندله‌سازی نیز تفاوتی با کنسانتره ندارد، زیرا ظرفیت گندله‌سازی وسیع به حدود ۷۶ تا ۷۷میلیون تن رسید اما تولید واقعی در بهترین حالت حدود ۶۰میلیون تن خواهد بود. او توضیح داد که با توجه به ضریب یک‌به‌یک مصرف کنسانتره برای تولید گندله، نهائیا ۶۰میلیون تن کنسانتره برای این بخش مورد نیاز است و بنابراین حداقل ۱۰میلیون تن کنسانتره مازاد در کشور وجود دارد که هیچ کارخانه‌ای توان جذب آن را ندارد. این عضو هیات نمایندگان اتاق ایران بیان کرد که چنین حجم مازادی با هیچ استدلالی مبنی بر کمبود مواد اولیه برای واحدهای داخلی سازگار نیست.

اکبریان بیان کرد: بررسی آمار حلقه آهن اسفنجی نیز همین عدم‌تعادل را تأیید می‌کند. سال گذشته ۳۳٫۵میلیون تن آهن اسفنجی تولید شده و با توجه به ضریب

طرح «قانون حمایت و رسیدگی به تخلفات حوزه صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی» اخیراً از سوی مجلس شورای اسلامی اعلام وصول شد. اعلام وصول این طرح نگرانی بسیاری از فعالان و کارشناس‌های فضای مجازی را برانگیخته است و برخی از آن به‌عنوان طرح «صیانت ۳» یاد می‌کنند. منتقدان بر این باورند که تصویب این طرح ناقض آزادی بیان و دسترسی آزادانه به اطلاعات است. کارشناسان می‌گویند که طرح جدید بدون توجه به «ساختار جامعه شبکهای» نوشته شده و نظارت سینمایی را به محیطی تحمیل می‌کند که ماهیتاً متفاوت است. از نظر این کارشناسان، طرح جدید بر پایه همان منطق محدودسازی آزادی‌های دیجیتال استوار است و ساختاری طراحی می‌کند که در بهترین‌حده عملاً به قدرتی بلامنازع تبدیل می‌شود. در این طرح، صدا

▼ اهمیت تولید گلخانه‌ای در تامین امنیت غذایی

بدلیل مزایای موجود در کشت‌های گلخانه‌ای مانند افزایش بهره‌وری آب، افزایش اشتغال، بهبود عملکرد، تولید محصول باکیفیت‌تر، تهیه محصول خارج از فصل و تنظیم برنامه کشت مطابق نیاز بازار، در سال‌های اخیر توسعه این نوع کشت بسیار مورد توجه قرار گرفته است؛ به‌طوری‌که سطح زیرکشت محصولات گلخانه‌ای از ۶۷۰ هکتار در سال ۱۳۷۵ با افزایش ۲۳ برابری به ۱۵۶۶۲ هکتار در سال ۱۴۰۲ رسیده است. میزان تولیدات گلخانه‌ای درحال حاضر اندکی بیش از ۳میلیون تن است که در قانون برنامه هفتم پیشرفت مقرر شده به ۱۰میلیون تن تا پایان برنامه برسد.

میزان صرفه‌جویی در مصرف آب در تولیدات گلخانه‌ای در مقایسه با کشت فضای باز، از ۳۵ تا ۵۰ درصد در روش‌های متداول گلخانه‌ای تا ۹۰ درصد در گلخانه‌های هیدروپونیک و ۹۵ درصد در روش‌های اپروپونیک می‌رسد. در کنار تناسب با اقلیم و دسترسی به منابع آب و انرژی و مسیرهای حمل‌ونقل، رعایت ویژگی‌های یک گلخانه استاندارد، شامل برخورداری از حجم و فضای کافی برای رشد گیاه، مقاومت کافی در مقابل بارهای وارده (باد، برف، وزن محصول و…)، تطابق پذیری با انواع گیاهان، تهیه مناسب و برخورداری از نور کافی، در عملکرد تولیدات گلخانه‌ای موثر است. بنابراین محاسبه میزان صرفه‌جویی در آب و انرژی مصرفی در تولیدات گلخانه‌ای بستگی مستقیم به نوع محصولات قابل کشت در گلخانه‌ها و از طرفی میزان سرمایه‌گذاری صورت گرفته جهت بهینه‌سازی عملکرد آنها دارد. علاوه بر محصولات غیرخوراکی متداول گلخانه‌ای (مانند گیاهان گلدانی، گل‌های شاخه‌پزیده، درخت و درختچه‌های زینتی و گیاهان فصلی نشایی)، درحال‌حاضر طیف گوناگونی از محصولات خوراکی نیز در گلخانه‌های کشور تولید می‌شود که تنوع آنها رو به گسترش است.

این اقلام خوراکی در دسته‌های سبزیجات میوه‌ای و صیفی‌جات (مانند بادمجان، خیار، فلفل دلمه‌ای، گوجه‌فرنگی و…)، سبزیجات برگ‌ی و سلقه‌ای (مانند ریحان، کاهو و…) و محصولاتی مانند آلوئه‌ورا، آناناس، بلوبری، پاپایا، توت فرنگی، رزبری و گیاهان دارویی قرار دارد. تولید این محصولات نقش موثری بر امنیت غذایی دارد؛ چراکه با انتتال محصولات کنشاورزی از فضای باز به گلخانه‌ها، علاوه‌بر صرفه‌جویی در مصرف آب، زمین بیشتری نیز برای تولید محصولات راهبردی کشاورزی در اختیار خواهد بود.

در برابردی ساده برای میزان صرفه‌جویی در مصرف آب سبزی و صیفی تولیدی در گلخانه‌های کشور، بر این فرض که میزان مصرف متوسط آب این تولیدات در فضای باز به ۷۲۵۰ مترمکعب در هکتار می‌رسد و سطح زیر کشت این محصولات در سال زراعی ۱۴۰۳-۱۴۰۲، حدود ۶۲۷ هزار هکتار بوده است و نیز با فرض اینکه به طور متوسط ۵۰درصد صرفه‌جویی در مصرف آب در کشت گلخانه‌ای صورت گیرد، حدود ۲۰۳میلیارد مترمکعب صرفه‌جویی در مصرف آب در صورت انتتال کل این محصولات به گلخانه‌ها شاهد خواهیم بود. ضمن اینکه زمین‌های آزاد شده می‌تواند به زیر کشت محصولات راهبردی کشاورزی متناسب با اقلیم هر منطقه برود.

توسعه گلخانه‌ها در کشور با توجه به هزینه‌های بالا و همچنین نیاز به دسترسی به زیرساخت‌هایی از قبیل آب، برق، گاز و راه، نیازمند حمایت دولتی است. در حال حاضر شرکت شهرک‌های کشاورزی، ازجمله نهادهای دولتی است که تمرکز بالایی بر توسعه گلخانه‌ها در کشور دارد و این مهم را باید از طریق تسهیل در راه‌اندازی و نیز توسعه زنجیره‌های عرضه محصولات گلخانه‌ای صورت دهد. طبق آمار اعلامی این شرکت، از ۲۴۹ شهرک کشاورزی ایجاد شده، ۱۷۷ عدد را شهرک‌های گلخانه‌ای تشکیل می‌دهند و مابقی آنها شهرک‌های دامپروری و شیلاتی هستند. یکی از مهم‌ترین حمایت‌ها در توسعه این شهرک‌ها ایجاد دسترسی به امکانات زیرساختی تا درب واحدهای تولیدی آنها است که در برنامه هفتم پیشرفت نیز حکمی در این زمینه تصویب شده است. تسهیلات تبصره «۱۸» قوانین بودجه سنواتی نیز در سال‌های اخیر به میزان زیادی بر ارتقای سرمایه‌گذاری در توسعه گلخانه‌ها موثر بوده‌اند و معمولاً تولیدات گلخانه‌ای در کنار صنایع تبدیلی و نیمه‌اولی و دوم را در اختصاص این تسهیلات به خود اختصاص داده‌اند.

نکته مهمی که در اعمال این سیاست‌های حمایتی باید مورد توجه قرار گیرد، هدفمند نمودن این حمایت‌ها با برقراری الزام به تولید در قالب ساختاری نظام‌مند است که در عین تامین نیازهای غذایی ضروری جامعه، کمترین آسیب را به منابع پایه تولید (آب و خاک) وارد کند. از این طریق می‌توان با اعمال سیاست‌های حمایتی هدفمند، ضمن هدایت سرمایه‌گذاران به تولید محصولاتی که از اهمیت بالاتری در امنیت غذایی برخوردار هستند، در مکان‌یابی استقرار گلخانه‌ها متناسب با شرایط اقلیمی برای دستیابی به هدف کمترین مصرف آب و انرژی نیز موثر عمل کرد. برای این موضوع نیز تکلیف مشخصی در بندهای «الف» و «ب» از ماده (۳۳) قانون برنامه پنجم پیشرفت وضع شده است که وزارت جهاد کشاورزی را موظف به ارائه برنامه بهینه تولید (الگوی کشت) نموده و نیز مقرر شده است برقراری حمایت‌ها متناسب با رعایت این برنامه صورت گیرد.

ضر به گازی به فولادی‌ها

✎ **عرشیا حسن پور** – رئیس‌جمهور در روزهای گذشته دستوری مبنی بر عدم قطع گاز صنایع فولاد و پتروشیمی را صادر کرد. با وجود این، فعالان صنعت فولاد از محدودیت‌های شدید عرضه گاز در ماه جاری خیر داده‌اند؛ مساله‌ای که باعث اختلال تولید در طیف متنوعی از صنایع می‌شود.

بر اساس بخشنامه صریح دولت و با تاکید ویژه رئیس‌جمهور، قرار بود از ابتدای آذرماه جاری محدودیت تامین گاز صنایع ارزآور از جمله فولاد و پتروشیمی به طور کامل برداشته شود تا این بخش‌ها با افزایش تولید، به تقویت صادرات غیرنفتی و ارزآوری کشور کمک کنند. با این حال، در فاصله تنها یک هفته تا پایان آذر، گزارش‌های تولیدکنندگان و مدیران واحدهای بزرگ فولادی حاکی از آن است که این بخشنامه عملاً اجرایی نشده و محدودیت‌های گازی نه تنها کاهش نیافته، بلکه در برخی موارد تشدید نیز شده است.

دو هفته پیش، سعید شجاعی، معاون برنامه‌ریزی، نوآوری و هوشمندسازی وزارت صمت در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» صراحتاً اعلام کرده بود که «محدودیت گازی تمام واحدهای صادرات‌محور فولاد و پتروشیمی در آذر ماه به طور کامل رفع شده و این صنایع تا پایان ماه هیچ محدودیتی در تامین گاز نخواهند داشت». اما بررسی‌های میدانی و اظهارات فعالان این صنعت نشان می‌دهد که در عمل، نه تنها محدودیت‌های گاز لغو نشده، بلکه از سقف مصوب ۲۵ درصدی نیز فراتر رفته و در بسیاری از واحدها به ۳۰ تا ۵۰ درصد رسیده است.

این ناهماهنگی و عدم اجرای مصوبات هیات دولت در حالی رخ می‌دهد

تولید صنعت فولاد

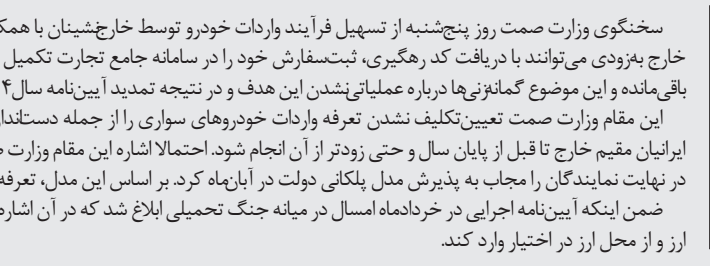
تولید صنعت فولاد در ایران به واسطهٔ کمبود گاز طبیعی و همچنین وابستگی به گاز روسیه و چین، با چالش‌های جدی مواجه شده است. این کشور برای تأمین نیازهای خود، به واردات گاز از روسیه و چین متوسل شده است. با توجه به اینکه گاز روسیه به دلیل تحریمات، با قیمت‌های بسیار بالا عرضه می‌شود، این موضوع به صنایع فولاد ایران، فشار بیشتری وارد کرده است.

به اساس بخشنامه صریح دولت و با تاکید ویژه رئیس‌جمهور، قرار بود از ابتدای آذرماه جاری محدودیت تامین گاز صنایع ارزآور از جمله فولاد و پتروشیمی به طور کامل برداشته شود تا این بخش‌ها با افزایش تولید، به تقویت صادرات غیرنفتی و ارزآوری کشور کمک کنند. با این حال، در فاصله تنها یک هفته تا پایان آذر، گزارش‌های تولیدکنندگان و مدیران واحدهای بزرگ فولادی حاکی از آن است که این بخشنامه عملاً اجرایی نشده و محدودیت‌های گازی نه تنها کاهش نیافته، بلکه در برخی موارد تشدید نیز شده است.

دو هفته پیش، سعید شجاعی، معاون برنامه‌ریزی، نوآوری و

هوشمندسازی وزارت صمت در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» صراحتاً اعلام کرده بود که «محدودیت گازی تمام واحدهای صادرات‌محور فولاد و پتروشیمی در آذر ماه به طور کامل رفع شده و این صنایع تا پایان ماه هیچ محدودیتی در تامین گاز نخواهند داشت». اما بررسی‌های میدانی و اظهارات فعالان این صنعت نشان می‌دهد که در عمل، نه تنها محدودیت‌های گاز لغو نشده، بلکه از سقف مصوب ۲۵ درصدی نیز فراتر رفته و در بسیاری از واحدها به ۳۰ تا ۵۰ درصد رسیده است.

این ناهماهنگی و عدم اجرای مصوبات هیات دولت در حالی رخ می‌دهد

تسهیل واردات کار کرده‌ها؟

برای خرید ارزان‌ترین خودروی سواری با حداقل دستمزد باید ۷۰ماه انتظار کشید؛ رقمی که در اردیبهشت‌امسال ۴۸ماه بود و طی هشت ماه این فاصله افزایش یافته است. رشد تند قیمت‌ها در حالی ادامه دارد که درآمد واقعی اقشار ضعیف و متوسط کاهش یافته و همین شکاف شدید، آنها را به‌تدریج از امکان خرید خودرو حذف می‌کند. روند افزایش قیمت خودرو طی ماه‌های اخیر باعث‌شد دست اقشار کم‌درآمد و متوسط به کلی از بازار خودرو کوتاه شود. این در شرایطی است که همچنان قیمت خودرو چه در کارخانه و چه در بازار روند صعودی خود را حفظ کرده‌است، به‌طوری‌که هم‌اکنون ارزان‌ترین خودروی سواری بازار با قیمت ۳۲۰میلیون‌تومان معامله می‌شود، بنابراین به‌نظر می‌رسد که برطرف تقاضا به‌زودی در بازار خودرو تشدید شود.

طبق گزارش‌های «دنیای‌اقتصاد» مدت انتظار برای خرید خودروهای داخلی از اردیبهشت‌ماه‌امسال تاکنون به‌طور میانگین ۲۹.۲ ماه و حدود ۴۰درصد افزایش داشته‌است. برای بررسی این موضوع قیمت ۱۰مجمول داخلی نسبت به پایه حقوق سسال‌جاری (۱۰میلیون و ۳۹۰هزارتومان) سنجیده‌شده و مدت انتظار برای خرید آنها را در اردیبهشت‌امسال که مدت انتظار خرید برای خودرو را در گزارش‌ی تحت‌عنوان «۳۸ ماه تا کلید خودرو» رصد کرده‌بودیم، مقایسه کردیم. بر این اساس کم‌ترین مدت زمان انتظار بین خودروهای مورد بررسی مربوط به پراید وانت با ۵۸ ماه مدت انتظار است. این رقم برای پراید وانت در اردیبهشت ۳۸.۵ ماه بوده‌است. در مدت زمان یادشده بازار خودرو با تامل‌های زیادی مواجه شد. تنش میان خودروساز و سیاستگذاران، جنگ ۱۲روزه، فعال‌سازی مکانیسم ماشه و دیگر عوامل هریک تاثیر خود را بر بازار گذاشته‌اند، اما چند عامل عمده شاید بیشترین تاثیر را روی نوسانات این بازار داشته‌اند که از این جمله می‌توان به رشد شدید نرخ ارز در مدت زمان مذکور اشاره کرد. نرخ دلار در بازار آزاد در اردیبهشت‌ماه‌امسال حدود ۸۴هزارتومان بود اما بهای آن حالا به ۱۲۵هزار و ۷۰۰تومان رسیده‌است. بنابراین در مدت زمان یادشده بهای دلار در بازار آزاد ۴۹.۶درصد افزایش را به خود دیده است. مدت انتظار برای خرید خودرو نیز تقریباً هماغنگ با این تغییرات بوده‌است. عامل دومی که می‌توان آن را در این موضوع حائزاهمیت دانست تورم عمومی موجود در اقتصاد کشور است؛ در واقع در این مدت زمان قدرت خرید افراد در همه اقلام سبید مصرفی خود کاهش پیدا کرده و خودرو نیز تنها بخشی از این سید مصرفی است که به هیچ‌عنوان مستثنی نبوده‌است.

علاوه بر این قیمت کارخانه‌ای خودرو نیز در بازه زمانی مورد اشاره دوبار رشد را تجربه کرده‌است. یکبار در خرداد و تیرماه‌امسال که ایران‌خودرو ۲۲.۲درصد و سایپا ۱۵درصد رشد قیمت داشتند و یکبار نیز در مهرماه که بار دیگر خودروسازان قیمت محصولات خود را افزایش دادند؛ در واقع هنوز هم این روند ادامه دارد، به‌طوری‌که بزرگ‌ترین خودروساز کشور در ماه‌جاری نیز درخواست رشد بهای محصولات خود را به سازمان حمایت داده اما گویا فعلاً با آن مخالفت شده‌است. بر این اساس قیمت خودرو چه در کارخانه و چه در بازار به‌طور مداوم در حال افزایش است، با این حال دریافتی افراد همان حقوقی است که در ابتدای سال اعلام‌شده و هیچ تغییری نداشته‌است، بنابراین کاملاً طبیعی است که مدت انتظار برای خرید خودرو روزبه‌روز در حال افزایش باشد. موضوعی که به‌نظر می‌رسد تقاضا

اختصاص ۶۰۰میلیون دلار به واردات خودروهای برقی-هیبریدی

رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران(ایدرو) اعلام کرد: بخشی از منابع ارزی برای واردات خودروهای هیبریدی و برقی تخصیص یافته و وزارت صمت با هدف کنترل بازار و ایجاد رقابت میان خودروسازان داخلی، برنامه واردات را در دو بخش خودروهای اقتصادی و خودروهای لوکس دنبال می‌کند.

اختصاص ۶۰۰میلیون دلار به واردات خودروهای برقی-هیبریدی فرساده مقیمی افزود: بر اساس قانون، دومیلیارد دلار برای واردات خودرو

محدودیت گاز تا پایان آذر، این بخشنامه اجرا نشد و از نیمه دوم آذر با کاهش ۵۰ درصدی گاز

تحویلی مواجه شده‌ایم. این میزان محدودیت، قطعاً افت تولید و کاهش صادرات را به‌دنبال دارد، وی افزود: در جلسه‌ای که با حضور رئیس‌جمهور برگزار شد، موضوع آثار قطعی گاز بر صنایع فولادی مطرح و به‌صراحت اعلام شد که محدودیت‌های گاز برای صنایع صادرات‌محور، خصوصاً صنعت فولاد، تا پایان آذر اعمال نشود. در حالی‌که قرار بود محدودیت‌ها در حد ۲۰ تا ۳۰ درصد باشد، نه تنها این دستور اجرا نشد، بلکه میزان محدودیت به حدود ۵۰ درصد افزایش یافت.

سلیمی گفت: صنعت فولاد یک زنجیره گسترده با هزاران تامین‌کننده در بالادست و هزاران مصرف‌کننده در پایین‌دست است. وقتی تولید فولاد متوقف یا محدود می‌شود، عملاً کل این زنجیره بزرگ دچار اختلال می‌شود. این موضوع صرفاً یک کارخانه را تحت تاثیر قرار نمی‌دهد، بلکه مجموعه گسترده‌ای از صنایع وابسته را نیز متوقف یا نیمه‌فعال می‌کند. در سال‌هایی که با شعار تولید نام‌گذاری شده، انتظار می‌رود سیاست‌های اجرایی نیز متناسب با این شعار باشد. او گفت: متأسفانه چند سالی است که حمایت‌های لازم برای رفع موانع تولید انجام نشده و محدودیت‌های انرژی هر سال شدیدتر شده است. در سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳ محدودیت‌های گاز و برق هم از نظر شدت و هم از نظر مدت افزایش یافته، به‌طوری‌که در گذشته محدودیت‌ها عمدتاً در دی و بهمن اعمال می‌شد، اما در دو سال اخیر به آذر تا اسفند ماه رسیده است. این فعال صنعت فولاد افزود: سال گذشته شدت محدودیت‌ها حتی از اسفند ماه بیشتر بود. در سال جاری نیز بیش‌بینی می‌شود محدودیت گاز به اسفندماه برسد؛ یعنی در آستانه شب عید که تقاضای بازار داخلی بیشتر است، احتمالاً امکان تولید کافی وجود نخواهد داشت.

سلیمی اثر مستقیم این محدودیت‌ها را کاهش تولید و در ادامه کاهش صادرات دانست و گفت: اولویت ما، تامین بازار داخلی است. بنابراین وقتی تحویل گاز به نصف می‌رسد، تولید برای مصرف داخلی را حفظ می‌کنیم و مجبوریم صادرات را کاهش دهیم. این کاهش صادرات، هم کشور را از درآمد ارزی محروم می‌کند و هم دولت را با کسری منابع ارزی مواجه می‌سازد. میزان دقیق کاهش صادرات را باید ماه به ماه براساس تولید واقعی محاسبه کرد، اما بدون تردید قابل‌توجهی رخ خواهد داد و این به نفع کشور نیست.

او گفت: وقتی در بالاترین سطح حاکمیت تصمیمی گرفته می‌شود، این تصمیم باید توسط دستگاه‌های اجرایی استان‌ها اجرایی شود. اگر هر دستگاه طبق تشخیص و سلیقه خود عمل کند و اولویت‌های متفاوتی تعیین کند، نظام تصمیم‌گیری دچار اختلال می‌شود و نتیجه آن متوقف‌شدن بخش‌هایی از اقتصاد، مانند صنعت فولاد خواهد بود. فولاد یک صنعت پایه و پیشران است. توقف یا کاهش تولید آن باعث ایجاد وقفه در تولید بسیاری از صنایع دیگر می‌شود. این صنعت همچون یک کشتی بزرگ است؛ اگر سرعت آن کم شود یا بایستد، مجموعه عظیمی از صنایع وابسته نیز از حرکت بازمی‌مانند. سلیمی در پایان گفت: برای حفظ تولید، لازم است تصمیمات مرتبط با انرژی دقیق، هماهنگ و منطبق با سیاست‌های کلان کشور باشد. صنعت فولاد آماده همکاری کامل با دولت است، اما شرط اصلی این همکاری، اجرای کامل و متصمیمات ابلاغ شده و ایجاد شرایط پایدار برای تولید است.

ضرر ۴میلیارد دلاری افت تولید فولاد

وحید یعقوبی، معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران به دنیای اقتصاد گفت: با دستور رئیس‌جمهور در اوایل آذرماه قرار بود محدودیت گاز فولادی‌ها رفع شود. این تصمیم به علت رشد ارزآوری صنایع صادرات‌محور گرفته شد، اما متأسفانه اکنون که بیش از ۲۰ روز از آذر گذشته محدودیت‌ها به قوت خودش باقی است و تشدید هم شده و دستور رئیس‌جمهور هم اجرا نشده است. او افزود: در حال حاضر صنایع فولادی به جـای محدودیت ۲۵ درصدی گاز، محدودیت ۳۰ تا ۵۰درصدی قطع گاز را تجربه می‌کنند و تاثیرش این است که تولید این بخش کاهش یافته و خصوصاً در بخش آهن اسفنجی و شمش فولادی با کسری تولید مواجهیم که با این وضعیت صادرات کشور در ماه‌های آتی لطمه خواهد دید. فعالان بخش فولاد امید داشتند در آذرماه با رفع محدودیت‌ها، رشد تولید اتفاق بیفتد اما متأسفانه اینگونه نشد.

یعقوبی گفت: به طور میانگین صنایع فولاد سالانه ۴میلیارد دلار ارزش تولید از دست رفته دارد. متأسفانه صنعت فولاد نمی‌تواند سوخت جایگزین مصرف کند و تکنولوژی آن مبتنی بر مصرف گاز طبیعی است. اما محدودیت ۵۰ درصدی گاز طبیعی عملاً به معنای تعطیلی واحدهای فولادی خصوصاً واحدهای احیا است. قطعاً این‌گونه تصمیمات سلیقه‌ای ضرر بزرگی به صنایع ارزآور می‌زند؛ آن هم در برهه‌ای که کشور بیش از پیش‌نیازمند ارز است، اینگونه برخوردها عاقلانه نیست.

صنعت فولاد یک زنجیره گسترده با هزاران تامین‌کننده در بالادست و هزاران مصرف‌کننده در پایین‌دست است.

سخنگوی وزارت صمت روز پنج‌شنبه از تسهیل فرآیند واردات خودرو توسط خارج‌شینان با همکاری کنسولگری‌ها خبر داد. عزت‌الله زارعی در گفت‌وگو با خبرگزاری «ایسنا» عنوان کرده که ایرانیان مقیم خارج به‌زودی می‌توانند با دریافت کد رهگیری، ثبت‌سفارش خود را در سامانه جامع تجارت تکمیل کنند. در شرایطی این مقام وزارت صمت از تسهیل فرآیند واردات خبر داده که تنها سه ماه به پایان سال باقی‌مانده و این موضوع گمانه‌زنی‌ها درباره عملیاتی‌شدن این هدف و در نتیجه تمدید آیین‌نامه سال ۱۴۰۴ را تقویت کرده‌است.

این مقام وزارت صمت تعیین‌تکلیف نشدن تعرفه واردات خودروهای سواری را از جمله دست‌اندا‌های اجرایی به‌دفع این امر مسکن، ایرانیان مقیم خارج تا قبل از پایان سال و حتی زودتر از آن انجام شود. احتمالاً اشاره این مقام وزارت صمت به اختلاف طولانی‌مدت میان دولت و مجلس بر سر شیوه تعیین تعرفه واردات خودرو برمی‌گردد که در نهایت نمایندگان را مجاب به پذیرش مدل پلکانی دولت در آبان‌ماه کرد. بر اساس این مدل، تعرفه بین ۲۰ تا ۱۶۵درصد و بر اساس حجم موتور تعیین شده‌است. ضمن اینکه آیین‌نامه اجرایی در خردادماه‌امسال در میانه جنگ تحمیلی ابلاغ شد که در آن اشاره‌شده بود، هر ایرانی ساکن خارج از کشور می‌تواند در سال ۱۴۰۴ یک دستگاه خودروی سواری بدون انتقال ارز و از محل ارز در اختیار وارد کند.

۷۰ ماه تا خرید خودرو

در بازار خودرو را با مشکل جدی مواجه کرده.

جزئیات رشد زمان انتظار برای خودرو

همان‌طور که اشاره شد، برای بررسی زمان موردنیاز برای پس‌انداز پایه حقوق تا خرید یک خودروی نو در بازار در سال جاری قیمت ۱۰مجمول پرتقاضای داخلی را با پایه حقوق درنظر گرفته‌شده برای امسال سنجیدیم، سپس این مدت انتظار را با اردیبهشت مقایسه کردیم. ابتدا سری به یکی از محصولات ایران‌خودرو بزنیم، پژو ۲۰۷ دنده‌ای روز چهارشنبه در بازار یک‌میلیارد و ۱۲۰میلیون خرید و فروش شد. از طرف دیگر پایه حقوق کارگری (بدون درنظر گرفتن مزایا) برای سال جاری ۱۰میلیون و ۳۹۰هزارتومان است، بنابراین اگر فـردی با پایه حقوق، کل درآمد خود را پس‌انداز کند و هیچ خرج دیگری برای مسکن، پوشاک، خوراک و… نداشته‌باشد، باید ۱۰۸ ماه یعنی ۹سال برای خرید این خودرو صبر کند. این در شرایطی است که این رقم در اردیبهشت ۷۸ ماه بود، بنابراین مدت‌انتظار خرید این خودرو در مدت زمان مذکور ۳۰ ماه افزایش داشته تا رشد ۳۸.۴درصدی را ثبت کرد. ساینما دنده‌ی نیز چهارشنبه گذشته در بازار ۷۲۰میلیون‌تومان قیمت‌گذاری شد، بر این اساس با درنظر گرفتن پایه حقوق امسال، برای خرید ارزان‌ترین خودروی سواری بازار باید ۷۰ ماه (۵سال و ۱۰ ماه) صبر کرد. در اردیبهشت‌امسال مدت انتظار خرید ساینما دنده‌ای ۴۸ ماه بود، بنابراین مدت زمان انتظار خرید ارزان‌ترین سواری بازار ۲۲ماه، معادل ۴۵درصد افزایش داشته‌است.

اما ارزان‌ترین خودروی بازار فارغ از سواری بودن، پراید وانت است. این خودرو حالا در بازار ۶۰۰میلیون‌تومان خرید و فروش می‌شود، بنابراین مدت زمان انتظار خرید این خودرو نیز به ۵۸ ماه می‌رسد. در ماه میانی چهار مدت انتظار خرید این خودرو ۳۸.۵ ماه بود، بنابراین مدت زمان موردنیاز پس‌انداز پایه حقوق تا خرید این خودرو ۱۹.۵ ماه یعنی ۵۰درصد افزایش یافته تا بیشترین رشد زمان انتظار برای خرید خودروهای داخلی متعلق به ارزان‌ترین خودروی بازار باشد. شاهین B دنده‌ای دیگر خودرویی است که مدت زمان انتظار خرید آن را بر بررسی می‌کنیم. این محصول سایپا در بازار یک‌میلیارد و ۳۹۵میلیون‌تومان قیمت دارد که با درنظر گرفتن پایه حقوق ۱۰میلیون و ۳۹۰هزارتومانی، برای خرید آن باید ۱۲۴ ماه یعنی ۱۰ سال و ۴ماه این پایه حقوق را پس‌انداز کرد. این رقم در اردیبهشت برای شاهین دنده‌ای ۸۶ ماه بود، بنابراین مدت زمان انتظار برای خرید این خودرو ۳۸ماه معادل ۴۴درصد افزایش داشته‌است.

پژوپارس ELX-XU7P نیز روز چهارشنبه در بازار به قیمت یک‌میلیارد و ۵۰میلیون‌تومان معامله شد؛ بنابراین مدت زمان انتظار برای خرید آن با پس‌انداز کل پایه حقوق به ۱۱۱ ماه یعنی حدود ۹سال و سه‌ماه رسیده‌است. در میدا بازه زمانی مورد مقایسه ما، مدت انتظار خرید این خودرو ۸۹.۵ ماه بود، بنابراین این رقم ۲۱.۵ ماه یعنی ۲۴درصد رشد داشته که کم‌ترین رشد بین خودروهای مورد بررسی است. تارا اتوماتیک، گران‌ترین خودروی داخلی است که آن را در لیست بررسی خود قراردادیم.

بهای این خودرو حالا به یک‌میلیارد و ۵۲۰میلیون‌تومان می‌رسد. بر این اساس می‌توان

پیش‌بینی شده که ۳۰درصد آن به واردات خودروهای هیبریدی و برقی اختصاص دارد.

بخشی از این منابع تاکنون تخصیص یافته و سهمیه ارزی واحدهای مختلف نیز ابلاغ شده‌است. وی توضیح داد: در صورت تامین ارز، فرآیند واردات خودرو انجام خواهدشد.این مقام وزارت صمت درباره سیاست وزارت صمت در حوزه واردات خودرو، گفت: هدف اصلی، کنترل بازار است. برای ایجاد رقابت میان خودروسازان داخلی و ارتقای کیفیت تولید، بخشی از سهم واردات به خودروهای اقتصادی اختصاص یافته

تا در اختیار مردم قرار گیرد. بخش دیگری نیز مربوط به خودروهای با قیمت بالاتر است که با هدف کنترل قیمت خودروهای لوکس در دستور کار قرار گرفته تا از این طریق بتوان قیمت سایر خودروها را نیز مدیریت کرد.مقیمی ادامه‌داد: واردات خودرو در سال گذشته روند مشخصی نداشت، اما از همان سال رشد قابل‌توجهی در این حوزه رقم خورد و این روند با همان آهنگ در سال ۱۴۰۴ نیز ادامه خواهدیافت.

تولید صنعت فولاد در ایران به واسطهٔ کمبود گاز طبیعی و همچنین وابستگی به گاز روسیه و چین، با چالش‌های جدی مواجه شده است.

محمودی: هنوز خودمان هم مربی ایرانی را باور نداریم

عرفان حمیدی – شهرام محمودی، یادگار نسل طلایی والیبال ایران است که هنوز هم وقتی نامش به میان می‌آید خاطراتی از فداکاری، تعصب و لحظات طلایی والیبال ایران را زنده می‌کند.

شهرام محمودی، یادگار نسل طلایی والیبال ایران است که هنوز هم وقتی نامش به میان می‌آید خاطراتی از فداکاری، تعصب و لحظات طلایی والیبال ایران را زنده می‌کند. او که این روزها دور از والیبال مشغول زندگی شخصی خود است، معتقد است از آنجایی که این روزها فضای این رشته براساس شایسته‌سالاری نبوده و نیازمند ارتباطات است برای همین فعلا از فعالیت در رشته کناره‌گیری کرده است. محمودی در گفت‌وگو با ایران ورزشی از لیگ ملت‌ها، چالش‌های مربیگری داخلی و خارجی و خاطراتی از نسل طلایی می‌گوید. این مصاحبه، روایت مردی است که با ورزش نفس می‌کشد و هنوز هم می‌خواهد مسیرش الهام‌بخش باشد.

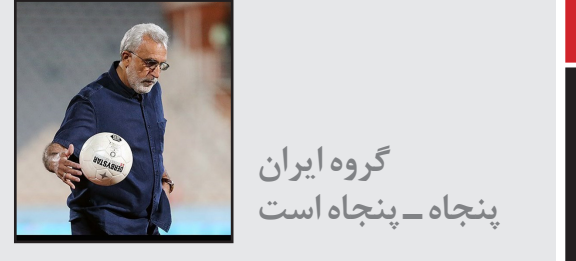
این روزها مشغول چه کاری هستید و تا چه اندازه در والیبال حضور دارید؟

همین الان که با شما صحبت می‌کنم در سالن هستم و پسرم در حال تمرین والیبال است. به هر حال من یک رابطه جدانشدنی با ورزش و والیبال دارم و حتی اگر از مسائل حرفه‌ای مربیگری و تیم ملی هم دور باشم، باز هم خودم را با این رشته سرگرم می‌کنم. در حال حاضر هم یک مجموعه ورزشی احداث کردم که درگیر آن هستم واز ورزش فاصله نگرفته‌ام.

سال قبل یک نیم‌فصل در پاس گرگان بودید. این فصل پیشنهادی نداشتید؟

پیشنهاد خاصی نداشتم. اگر پیشنهاد خوبی هم باشد باید بستر و شرایط فراهم باشد. در حال حاضر فضای کار در والیبال این‌گونه است که باید با مدیران باشگاه‌ها و سیاستون ارتباط گرفت اما دیدگاه من متفاوت است و مدل رفتاری‌ام این‌گونه نیست که براساس ارتباطات تیم بگیرم. شاید عده‌ای از این صحبت‌های من ناراحت شوند اما من دوست دارم همه چیز بر اساس شایسته‌سالاری باشد. به شخصه دنبال تیم نمی‌گردم و دوست دارم به من پیشنهاد شود تا کار کنم. حالا منتظر هستم و اگر پیشنهاد خوبی مطرح شود، حتماً به آن فکر می‌کنم.

بحث پسر تان شد. او تا چه اندازه والیبالی است و از اینکه جا پای شما

برونو سزار: آرزو دارم روزی به سپاهان بازگردم

وقتی از نخستین لحظه پوشیدن پیراهن طلایی سپاهان پرسیدیم، چشمانش برق زد: «آن روز یکی از خوشحالت‌ترین روزهای عمرم بود. می‌دانستم سپاهان نه فقط یک تیم، بلکه یک تاریخ پرافتخار است؛ با بازیکنان بزرگ و کاپهای درخشان. حس کردم وارد خانه دوم شدم.» ماندگارترین خاطراتش؟ بدون تردید جامی که با سپاهان بالای سر برد. با افتخار گفت: «قهرمانی با سپاهان اولین عنوان بزرگ دوران حرفه‌ای من بود. هنوز صدای تشویق استادیوم نقش‌جهان در گوشم زنگ می‌زند و آن جام را هیچ‌گاه فراموش نخواهم کرد.»

سخت‌ترین بازی؟ لحظه‌ای مکت کرد و پاسخ داد: «دینار مقابل استقلال در لیگ قهرمانان آسیا، در اصفهان. آنها تیمی قدرتمند و منظم بودند، اما ما در خانه‌مان جنگیدیم و بردیم؛ چه شب فراموش‌نشده‌ای!»

از او پرسیدیم چه چیزی در سپاهان او را شگفت‌زده کرد؛ پاسخش قاطع بود: «ساختار حرفه‌ای، امکانات درجه یک، نظم تیمی و کیفیت بازیکنان؛ چیزی که از بهترین تیم‌های برزیل نداشت. اگر دوباره فرصتی پیش بیاید، حتی یک لحظه درنگ نمی‌کنم و تا آخرین روز فوتبالم در سپاهان می‌مانم.»

درباره تفاوت فوتبال ایران و برزیل گفت: «تفاوت چشمگیری نمی‌بینم. هر دو کشور استعدادهای درخشان، تیم‌های پرقدرت و هوادارانی دیوانه‌وار دارند. سطح لیگ ایران واقعا بالاست و از نظر من در بسیاری از زمینه‌ها هم‌تراز فوتبال برزیل است.»

خارج از مستطیل سبز، برونو سزار همان مرد ساده و خانوادهدوستی است که تصور می‌کنید: «وقت آزادم را با دوستانم فوتبال بازی می‌کنم یا کنار خانواده‌ام استراحت. این دو چیز همیشه به من انرژی می‌دهند.»

برخلاف بسیاری از لژیونرها که ایران را فقط ایستگاهی موقت می‌بینند، او رؤیای بازگشت دارد؛ آن‌هم نه با پیراهن بازیکن، بلکه با کت‌وشلوار مربیگری: «آرزویم این است که روزی به سپاهان برگردم، این بار به عنوان مربی. سپاهان فقط یک تیم نبود؛ بخشی از هویت ورزشی من شد.»

صحت من در مورد مربیان خارجی به درستی منتقل نشده و برداشت‌های اشتباهی از آن صورت گرفته است. من منتقد حضور مربیان خارجی بودم اما حرفم این است که تا چه زمانی باید به مربی خارجی متکی باشیم؟ والیبال ایران در سال‌های اخیر به سطح جهانی رسیده است. آیا نباید به فکر تربیت مربیان داخلی باشیم که بتوانند هدایت تیم ملی را برعهده بگیرند؟ آیا ما در این سال‌ها با حضور مربیان خارجی، توانستیم مربی داخلی تربیت کنیم که در حد و اندازه‌های تیم ملی باشد؟ مسأله فقط بحث فنی نیست. بحث فرهنگی و روانی هم مطرح است. آیا بازیکنان ما به این بلوغ رسیده‌اند که مربی ایرانی را قبول کنند و به او احترام بگذارند؟ من معتقدم مربیگری فراتر از دانش فنی است. مربی باید روانشناس باشد و بداند چگونه با بازیکنان ارتباط برقرار کند و آنها را به خودباوری برساند. من نمی‌خواهم خدای ناکرده به کسی بی‌احترامی کنم، اما معتقدم که ما هنوز به مربی ایرانی، به اندازه کافی اعتماد نداریم که با او بتوانیم درمیدان‌های بزرگ موفق باشیم.

پیاز تا در این مدت توانسته به والیبال ایران کمک کند؟

مطمئناً مربی خارجی خوب می‌تواند کمک کند و دانش روز دنیا را به ما منتقل کند. حضور مربی‌ای که در لیگ‌های برتر دنیا فعالیت کرده قطعاً می‌تواند نکات زیادی به والیبال ما اضافه کند اما سؤال این است که تا چه زمانی می‌خواهیم این روند را ادامه دهیم؟ ما مربیان شایسته‌ای مثل پیمان اکبری، رحمان محمدی و… داریم که می‌توانند به تیم ملی کمک کنند. اما ما در این سال‌ها نتوانستیم این مربیان داخلی را در کنار مربیان خارجی که آمده و رفته‌اند آموزش دهیم. من حرفم این است که بالاخره یک روزی باید تیم ملی را به مربی ایرانی بسپاریم که این موضوع نیازمند فرهنگ‌سازی و مسائل روانی زیادی است. شاید عده‌ای نسبت به من چپهه بگیرند اما اگر حرفی می‌زنم دلایل زیادی پشت آن وجود دارد. امیدوارم روزی برسد که از مربی خارجی بی‌نیاز شویم و مربیان داخلی ما به سطحی برسند که بازیکنان به آنها باور داشته باشند و نیازی به مربی خارجی نداشته باشیم.

به نتایج اخیر تیم ملی بپردازیم. عملکرد تیم ملی در لیگ ملت‌ها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟
لیگ ملت‌ها امسال شرایط عجیبی داشت. متأسفانه این دوره اتفاقات ناگواری رخ داد و از آنجایی که کشور درگیر جنگ شد، بچه‌ها در شروع مسابقات شوکه شدند. با این حال نتایج کسب شده با توجه به شرایط موجود، قابل قبول بود. می‌شد نتایج بهتر از این هم باشد اما روند تیم رو به رشد بود. در جام جهانی هم این روند ادامه پیدا کرد. می‌توانستیم در جام جهانی حتی نتایج بهتری کسب کنیم. قرعه و مسیر خوبی پیش روی ما بود و این امکان وجود داشت که به جمع چهار تیم پائینی برسیم. شاید عدم خودباوری در مقابل چک به ما ضربه زد. من فکر می‌کنم اگر چندین بار دیگر با این تیم در شرایط دیگری بازی می‌کردیم، می‌توانستیم به‌راحتی پیروز شویم. نتیجه خوب بود و جزو ۸تیم برتر دنیا قرار گرفتیم اما قرعه طوری بود که می‌شد بهتر عمل کرد.

هنوز هم نسل شما برای مردم فرق می‌کند و عده‌ای معتقد هستند که این نسل دیگر تکرار نمی‌شود. به‌نظر شما دلایل ماندگاری آن تیم در خاطر مردم چیست؟

به نظر من چند دلیل عمده برای این ماندگاری وجود دارد. اول اینکه، در آن دوره تعداد زیادی بازیکن باکیفیت به‌طور همزمان رشد کردند و در کنار هم قرار گرفتند. این بازیکنان، هر کدام ستاره‌ای در تیم خود بودند و می‌توانستند نتیجه بازی را تغییر دهند. دوم اینکه در همان مقطع یک مربی بزرگ و کاربلد هدایت تیم ملی را برعهده گرفت و توانست از پتانسیل بالای بازیکنان به نحو احسن استفاده کند. همچنین تیم ملی در آن دوره، برای اولین بار در تاریخ توانست در سطح جهانی بازی‌های خوبی از خود به نمایش بگذارد و نتایج درخشانی کسب کند. مردم این موفقیت‌ها را با تمام وجود حس و به آن افتخار کردند. مردم با این تیم زندگی می‌کردند. دیدن اینکه تیم ملی کشورشان در برابر غول‌های والیبال دنیا بازی می‌کند و پیروز می‌شود، حس غرور و افتخار را در دل آنها زنده می‌کرد. همه این عوامل دست به دست هم داد تا آن نسل در خاطره‌ها ماندگار شود.

اشاره کردید به تلاش و از خودگذشتگی بازیکنان آن نسل. آیا ناگفته‌هایی در این خصوص وجود دارد که مردم از آن بی‌خبر باشند؟

بله، تمام بازیکنان آن نسل از جان مایه می‌گذاشتند. شاید مردم ندانند که بسیاری از بازیکنان آن تیم، با وجود درد و مصدومیت و حتی با استفاده از آمپول و مسکن در بازی‌ها حاضر می‌شدند. برای آنها مهم بود که تیم ملی نتیجه بگیرد و باعث خوشحالی مردم شوند. شاید بازی با درد، آسیب‌های جدی به آنها وارد می‌کرد، اما آنها حاضر بودند این فداکاری را انجام دهند تا نام ایران در جهان سربلند باشد. این از خودگذشتگی و تعصب، یکی از ویژگی‌های بارز آن نسل بود که باعث شده، حال‌احالاها این نسل از یادها نرود.

می‌توان انتظار داشت که نسل جدید والیبال ایران هم بتواند جا پای آن تیم طلایی بگیرد؟
چرا که نه؟ بازیکنان فعلی از نظر فیزیکی به‌مراتب از نسل ما بهتر هستند. به‌عنوان مثال، امین اسماعیل‌نژاد فیزیک بسیار خوبی دارد و در این زمینه حتی از من هم بهتر است. همچنین رده‌های پایه والیبال فیزیک‌های خوبی دارند و بازیکنان بااستعدادی در حال ظهور هستند. عادل غلامی در این رده از نظر روانی و تکنیکی به‌خوبی روی آنها کار کرده است و اگر اتفاق خاصی نیفتد و والیبال ایران به روند رو به رشد خود ادامه دهد، در آینده‌ای نزدیک شاهد موفقیت‌های بیشتری خواهیم بود.

مردم با نسل شما خاطرات زیادی دارند. به‌عنوان یکی از ستاره‌های آن تیم طلایی، به‌یادماندنی‌ترین خاطره‌تان از آن دوران چیست؟

خاطرات خوب و تلخ زیادی در این تیم داشتیم ولی یکی از بهترین اتفاقاتی که تا به این لحظه در ذهنم باقی مانده حضور در المپیک بود. در آن مقطع فشار عجیب و زیادی روی ملی‌پوشان بود و صعودمان به المپیک از بهترین لحظات زندگی ورزشی من بود. خاطرات خیلی خوب زیاد داریم ولی می‌شود گفت، صعود به المپیک بهترین خاطره دوران قهرمانی من است.

در ویژه‌نامه جشن بزرگ «هشت هزارمین شماره ایران ورزشی»، حسین فرکی یکی از چهره‌های پرافتخار و تأثیرگذار فوتبال ایران حضور یافت و در گفت‌وگویی صمیمانه، درباره اهمیت این رویداد و همچنین شرایط تیم ملی در جام جهانی ۲۰۲۶ سخن گفت. فرکی که سابقه عضویت در تیم ملی در نخستین حضور ایران در جام جهانی را دارد، ابتدا با قدردانی از مجموعه ایران ورزشی گفت: «خیلی خوشحالم که بین دوستان قدیمی و عزیزم حضور دارم. همیشه این مجموعه برای من قابل احترام بوده و حضور در کنار این همه چهره ورزشی برابم افتخار است. امیدوارم این مراسم برای سال‌های آینده هم تداوم داشته باشد.» او در ادامه به ارزیابی شرایط گروه ایران در جام جهانی پرداخت و بار دیگر تأکید کرد که قبلاً نیز در این مورد توضیح داده است: «با توجه به اینکه جام جهانی به ۴۸ تیم افزایش یافته، پیش‌بینی می‌شد گروه‌ها ترکیبی ساده‌تر و متوازن‌تر باشند. جام جهانی از ۱۶ تیم شروع شد، بعد ۲۴ تیم شد، سپس ۳۲ تیم و حالا ۴۸ تیم. به نظر من در این تصمیم‌گیری، مسائل اقتصادی بر کیفیت فنی مسابقات ترجیح داده شده. افزایش تعداد تیم‌ها باعث شده عملاً ۱۶ تیم جدید به رقابت‌ها افزوده شوند و این مسأله روی سطح بازی‌ها تأثیر می‌گذارد.»

از زندگی کنار مردم ایران لذت می‌برم

ریکاردو آلوز، ستاره پرتغالی خط میانی سپاهان

اصفهان، در فصلی که با انتقالی پرسروصداز تراکتور به جمع طلایی‌پوشان پیوست، خیلی زود به مهرهای کلیدی در ترکیب این تیم تبدیل شد. پاس‌های دقیق، دید وسیع و تأثیرگذاری او در میانه میدان بار دیگر نامش را بر سر زبان‌ها انداخت. آلوز در گفت‌وگویی اختصاصی با ایران ورزشی از تجربیاتش در فوتبال ایران، زندگی در اصفهان و حواشی انتقالش سخن گفت.

او درباره زندگی در ایران، بویژه اصفهان، می‌گوید: «من شهر اصفهان را دوست دارم و خیلی راحت توانستم با زندگی در آن تطبیق پیدا کنم. به‌طور کلی ایرانی‌ها مردمان بسیار مهربانی هستند و از این بابت حس خیلی خوبی دارم. همیشه رابطه‌ای خوب و محترمانه با آنها داشتم.»

آلوز همچنین تعاملش با هم‌تیمی‌ها و مربیان خود را حرفه‌ای و همراه با احترام متقابل توصیف کرد. این بازیکن پرتغالی درباره تجربه‌اش با رسانه‌های ایرانی گفت: «رسانه‌ها هم مثل مردم ایران همیشه عادی و محترمانه بوده‌اند. همواره به من احترام گذاشته‌اند و حرف منفی‌ای درباره آنها ندارم.» در پاسخ به پرسشی درباره حواشی انتقالش به سپاهان و تنش‌های میان دو باشگاه، آلوز صریح توضیح می‌دهد: «فقط می‌توانم بگویم که به سپاهان آمدم چون تیمی با قهرمانی‌های متعدد است و تاریخش نشان می‌دهد که همیشه برای قهرمانی تلاش کرده. من هم به‌عنوان یک بازیکن حرفه‌ای با تفکری حرفه‌ای دوست دارم در این مسیر به باشگاهم کمک کنم تا به قهرمانی برسیم و در کنار هم به موفقیت‌های بیشتری دست پیدا کنیم.»

این پاسخ‌نشان‌دهنده انگیزه بالای او برای کسب عنوان قهرمانی با سپاهان است.

آلوز با اشاره به علاقه‌اش به غذاهای ایرانی توضیح داد: «غذاهای ایرانی خیلی خوب هستند. خیلی از آنها را امتحان کرده‌ام و بسیاری را دوست داشتم و می‌توانم بگویم به‌طور کلی غذای ایرانی را می‌پسندم.» هافبک سپاهان درباره ورزشگاهی که بهترین جو را برایش داشته، توضیح داد: «در ایران تجربه زیادی از فضا و اتمسفر ورزشگاه‌ها دارم. اصفهان، تهران و تبریز بهترین فضا را داشتند، اما فکر می‌کنم گرم‌ترین و پرشورترین‌شان تبریز بود. نمی‌خواهم در این مورد ریاکارانه صحبت کنم؛ واقعیت همین است.»

او درباره میزان آشنایی‌اش با زبان فارسی گفت: «شروع کرده‌ام به فهمیدن خیلی از چیزها. در زمین فکر می‌کنم خوب متوجه می‌شوم که هم‌تیمی‌ها چه می‌گویند و منظور فوتبالی‌شان را کاملاً درک می‌کنم.»

جنگ تمام عیار برای بازگشت به تیم ملی

داشتند، در ماه‌های اخیر در شرایطی مبهم و پیچیده قرار گرفته‌اند و به دلیل افت جایگاه در ترکیب اصلی استقلال، آینده حضور آنها در مهم‌ترین رویداد فوتبال جهان با تردید روبه‌رو شده است.

در شرایط فعلی، چشمی، رضاییان و جلالی پشت سر بازیکنان جوان و آماده‌ای

ورزش

روزنامهٔ «روز اقتصاد» شنبه ۱۰ آذر ۱۴۰۴ شماره ۸۲۰

www.marzeghtesad.ir

▼ مهدی‌زاده: هاشم‌نژاد به‌دنبال پناhtی گرفتن بود

محمدرضا مهدی‌زاده مدافع استقلال خوزستان درباره تسلوی بدون گل تیشم مقابل تراکتور در تبریز می‌گوید: «می‌دانستیم بازی سختی داریم و تراکتور تیمی است که بازیکنان باکیفیتی دارد. ما بعد از شکست برابر گل‌گهر با هم صحبت کردیم و هم‌قسم شدیم تا در بازی با تراکتور امتیاز بگیریم و خوشحالم که دست خالی از تبریز برگشتیم. شاید با توجه به وضعیتی که قبل از این بازی داشتیم، خیلی‌ها پیش‌بینی می‌کردند به تراکتور بیاзим ولی می‌دانستیم از این بازی چه می‌خواهیم و چگونه باید برابر آنها بازی کنیم. تیم ما در این بازی مستحق امتیاز گرفتن بود.» او درباره صحنه جنجالی این بازی و اینکه تراکتوری‌ها معتقد به پناhtی بودند این‌طور می‌گوید: «می‌دانستم که هاشم‌نژاد می‌خواهد پناhtی بگیرد و در آن صحنه پایم را ثابت نگه داشتم. هدفم این نبود که پای هاشم‌نژاد را بزنم و فکر می‌کنم او قصد داشت پایش را به پای من گیر بدهد و پناhtی بگیرد. داور هم می‌توانست پناhtی بگیرد و هم می‌توانست نگیرد، ولی من قصدی برای خطا کردن نداشتم. در مورد آن صحنه خودم نمی‌توانم نظری قاطع داشته باشم که کارشناسان باید نظر بدهند، اما باز هم می‌گویم که تصمیمی برای خطا کردن روی بازیکن تراکتور نداشتم.»

▼ مظفری‌زاده: با وجود VAR پذیرش اشتباهات داوری سخت است

سعید مظفری‌زاده مدیرعامل باشگاه تراکتور درباره تسلاوی خانگی تیشم مقابل استقلال خوزستان و اعتراض شدید بازیکنان و کادرفنی این تیم به پناhtی اعلام نشدن برخورد مهدی هاشم‌نژاد سا مدافع حریف اظهار داشت: «صحنه‌ای در بازی اتفاق افتاد که به نظر ما و هم به نظر اکثر کارشناسان پناhtی بود. با توجه به وجود VAR، پناhtی اعلام نشدن این صحنه جای تعجب و سؤال داشت. ما اعتراض رسمی‌مان را به فدراسیون ارسال کردیم و امیدوارم پاسخ مناسبی در این زمینه بگیریم. باوجود VAR واقعا پذیرفتن اشتباهات داوری سخت است، چون در سرنوشته تیم‌ها تأثیرگذار است. این اتفاق در این فصل در چند مورد برای ما رخ داده است. ما قضا هم اعتراض‌مان را به فدراسیون ارسال کردیم، ولی پاسخی نگرفتیم. امیدواریم این بار پاسخ مناسب دریافت کنیم. اسکوچیچ هم خیلی از اشتباهات داوری کراحت است.»

او درباره صحبت‌های تند محمدرضا نوزوی مالک این باشگاه علیه داوری بازی‌های تیشم و احضار او به کمیته اخلاق هم گفت: «من نمی‌توانم دلیل احضار آقای نوزوی چیست، او هم نسبت به وضعیت موجود داوری معترض است و فقط می‌خواهد حق باشگاه تراکتور ضایع نشود. ضمن اینکه در چارت رسمی باشگاه، مالکیت با هلدینگ است و نمی‌دانم با این شرایط آیا اصلا امکان احضار نوزوی وجود دارد یا خیر. نوزوی فردی فعال در فوتبال نیست و نمی‌دانم اصلا امکان احضار او وجود دارد.»

مظفری‌زاده درباره اینکه چند ماه پیش هم نوزوی بابت اظهارتش به کمیته اخلاق دعوت شده بود اما نرفت، آیا این بار به جلسه کمیته اخلاق خواهد رفت یا نه، گفت: «منی‌دانم، قطعاً خودش تصمیم می‌گیرد. ما در چارت باشگاه تراکتور مدیرعامل و هیأت مدیره داریم و مجموعه مدیریتی باشگاه کاملاً مشخص است. درست است آقای نوزوی ما را حمایت می‌کند، ولی ارتباطی که باعث شود کمیته اخلاق او را احضار کند، نمی‌بینم. به همین خاطر اظهارنظر نمی‌کنم.»

▼ برنامه‌ریزی برای پارالمپیک ۲۰۲۲

سعید سلگی سخنگوی کاروان ایران اعزامی به بازی‌های پارآسیایی جوانان نیز در خصوص آینده‌نگری برای ورزشکاران نخبه و مدال‌آور بازی‌های آسیایی ۲۰۲۵ جوانان در دبی معتقد است: «با حمایت جدی، مدال‌آوران این دوره می‌توانند به ستوانه کاروان ایران در پارالمپیک ۲۰۲۲ تبدیل شوند. پشتوانه‌سازی از طریق بازی‌های پارآسیایی جوانان انجام می‌شود و در دوره گذشته هم این‌گونه بود. نگاه اصلی ما در این بازی‌ها برای پارالمپیک ۲۰۲۲ و بازی‌های پارآسیایی ۲۰۳۰ است. آیین‌نامه تیم‌های ملی B را داریم و ورزشکاران بعد از این دوره حمایت می‌شوند و اردوهای متمرکز را برای آنان خواهیم گذاشت.»

سلگی در خصوص اردوهای برگزار شده در یک سال اخیر قبل از اعزام به دبی می‌گوید: «در یک سال گذشته روند آمادسازی شروع شده و اردوها نیز در جریان بوده. این اردوها بسا نکات کمی برگزار شد البته ما ورودی‌هایی برای رشته‌های رکوردی تعریف می‌کنیم تا ورزشکاران در انتخابی‌ها حضور پیدا کنند. بعد از انتخابی ۲ نفر برتر را به اردو فراخواندیم تا آماده اعزام به دبی شوند. در یک سال گذشته ۱۸۳ اردو آماده‌سازی را برگزار کردیم. البته ما جوید و دوچرخه‌سواری را از دست دادیم.» سلگی در خصوص رکوردشکنی احتمالی جوانان ایران تأکید دارد: «کوردها را بررسی کردیم و شرایط رکوردی خوبی داریم اما این قطعی نیست زیرا اطلاعات دقیقی از رقبان نداریم.

صاحب امتیاز: موسسه مطبوعاتی دانش پیام بامداد نوبین

مدیر مسئول: ابوالفضل حمیدی

چاپ: جام چم

آدرس: تهران، بلوار مرزداران، خیابان البرز ، البرزیکم، پلاک ۶

تلفن: ۰۲۱-۴۹۱۰۵۰۰۰

گستره توزیع : سراسری

شرکت توزیع : نشر گستر

فرصت طلایی ایران در جغرافیای لجستیک

مر تفضی اکبری – آثار تلاش‌های دیپلماتیک ایران برای بهره‌برداری از مزایای بالقوه ترانزیتی آشکار شده است.

توافق میان شش کشور ایران، چین، ترکیه، قزاقستان، ترکمنستان و ازبکستان برای افزایش ترافیک ریلی در امتداد کریدور جنوبی چین-اروپا می‌تواند نقش ترانزیتی ایران در منطقه را احیا کند. ایران اکنون باید با تکمیل راه‌آهن مرند-چشمه‌شریا، کریدور جاده ابریشم جنوبی ایران را به طور کامل تثبیت و نقش خود را در اتصال مستقیم ریلی چین و اروپا ایفا کند.

این مسیر یکپارچه، نوید ترانزیت سریع، کم‌هزینه و مستمر از چین به اروپا را می‌دهد و یک فرصت طلایی برای کشور، در جغرافیای لجستیک محسوب می‌شود. به گزارش «دنیای اقتصاد»، بخش پهناور اوراسیا از دیرباز با جریان کالا، انسان و ایده‌ها در مسافت‌های طولانی تعریف شده است؛ شبکه‌ای که نمونه درخشان آن جاده ابریشم است. این مسیر چندصدها ساله نه تنها آسیای شرقی، آسیای مرکزی و اروپا را به هم پیوند داده است، بلکه ساختارهای اقتصادی و ژئوپلیتیک قاره را نیز شکل بخشیده است. در قرن بیست‌ویکم، این ارتباط شرق تا غرب با ایجاد کریدورهای ریلی فرارقارای بار دیگر احیا شده و چین را با سرعت و کارآمدی بی‌سابقه‌ای به اروپا متصل می‌کند. در میان این مسیرها، راه‌آهن یو-شین-او، معروف به راه‌آهن بین‌المللی چونگ‌کینگ-سین کیانگ-اروپا، به‌عنوان یک مورد شاخص جلوه می‌کند و نشان‌دهنده جاه‌طلبی چین برای ایجاد مسیرهای زمینی مدرن، سریع و قابل اعتماد است که توان رقابت با حمل‌ونقل دریایی را دارد.

همزمان، دیگر کشورها، به‌ویژه در آسیای مرکزی و خاورمیانه، در حال بازتعریف جایگاه خود در این شبکه در حال تحول هستند. ایران، که به‌طور استراتژیک در چهارراه قاره اوراسیا واقع شده است، یکی از این کشورهاست و نقش آن، با تغییر ساختار کریدورهای حمل‌ونقل، روزبه‌روز پررنگ‌تر می‌شود.

ریل نفوذ چین در اروپا

بر اساس گزارشی از خبرگزاری چینی سی‌جی‌تی‌ان، ایده راه‌آهن یو-شین-او که شهر چونگ‌کینگ، قطب صنعتی غرب چین را به دویسبورگ، بزرگ‌ترین بندر داخلی آلمان، متصل می‌کند، نخستین بار در سال ۲۰۰۶ مطرح شد تا مسیری مستقیم و گمرکی بین چین داخلی و اروپا ایجاد شود. پس از چند سال مذاکره، این پروژه سال ۲۰۰۹ نهایی شد و آزمایش‌های اولیه آن در مارس ۲۰۱۱ آغاز شد. تا اوت ۲۰۱۲، کریدور به طور کامل عملیاتی گردید.

مسیر این راه‌آهن از چین، قزاقستان، روسیه، بلاروس، لهستان و آلمان عبور می‌کند و تقریباً ۱۱ هزار کیلومتر را در ۱۲ تا ۱۶ روز طی می‌نماید؛ این در مقایسه با ۲۴ تا ۳۰

بلوای رپ فارسی

وجود آورد. این در حالی است که ۲۰ روز پیش این مجری و برنامه‌ساز از احضارش بابت مصاحبه‌ها با رپرها در یوتیوب خبر داده بود.
حالا انتشار اولین قسمت برنامه «گنگ» که به موضوع موسیقی رپ اختصاص دارد و یک رپر معروف در انتشار برنامه «گنگ» علی ضیا در فیلمو جنجال به آن حضور داشته، با واکنش‌های متفاوتی روبه‌رو شده است. در این برنامه عنذرخواهی کرد.

ترانزیتی منطقه‌ای خود را تقویت کند.

توافق بین شش کشور یعنی ایران، چین، قزاقستان، ترکمنستان و ازبکستان، برای افزایش ترافیک ریلی در امتداد کریدور جنوبی چین-اروپا یک نقطه عطف حیاتی است. مدیرعامل راه‌آهن ایران، اعلام کرد که با برطرف شدن موانع و استقرار تعرفه یکپارچه، تا ۳۰۰ قطار می‌توانند سالانه حرکت کنند و ایران را به طور قطع به عنوان یک مرکز ترانزیت قاره‌ای تثبیت کنند. اخبار تازه نشان می‌دهد که نخستین محموله آزمایشی باری چین از مسیر ایران به اروپا با موفقیت انجام شده است. این محموله از شهر شیان وارد ایران شد و پس از عبور از مرز رازی، به لهستان رسید. کل زمان ترانزیت تنها ۲۳ روز بود، درحالی‌که مسیر مشابه دریایی حدود ۹۰ روز طول می‌کشد.

این دستاورد بی‌سابقه نشان‌دهنده کارآیی مسیر ریلی ایران برای حمل کالاهای حساس و سریع‌السیر است. ایران با موقعیت استراتژیک خود در قلب کریدورهای مهم منطقه‌ای و در تقاطع مسیرهای شرق-غرب و شمال-جنوب، با فعال کردن دیپلماسی اقتصادی، تلاش می‌کند به محور شبکه حمل‌ونقل اوراسیا تبدیل شود. شه‌رپار تقی‌زاده، مدیرکل بازرگانی خارجی راه‌آهن، با اشاره به توافق شش‌جانبه میان ایران، چین، ترکیه، قزاقستان، ترکمنستان و ازبکستان، از برنامه‌ریزی برای تقویت ترانزیت ریلی خبر داد. بر اساس این توافق، تعرفه‌ها یکسان و رقابتی تعیین شده، زمان سیر قطارها کاهش می‌یابد و زیرساخت‌های لازم فراهم خواهد شد. این اقدامات باعث افزایش سهم حمل‌ونقل ریلی ایران از ۹ به ۱۴ درصد شده و جایگاه کشور در مسیرهای ترانزیتی تثبیت شده است. همزمان، توسعه مسیر ریلی مرند[]چشمه‌شریا به طول حدود ۲۱۰ کیلومتر که ایران را به شبکه ریلی ترکیه متصل می‌کند، در حال پیگیری است و گفته شده این پروژه تا چهار سال آینده بهره‌برداری می‌شود.

تکمیل این مسیر شاخه جنوبی جاده ابریشم را به یک کریدور تها‌ریلی تبدیل می‌کند و امکان انتقال سریع، کم‌هزینه و بدون توقف کالا از چین تا اروپا را فراهم می‌سازد. وزیر راه و شهرسازی ایران، فرانزه صادق، با تأکید بر اهمیت حمل‌ونقل ریلی به عنوان ستون توسعه پایدار و عامل همگرایی منطقه‌ای، اعلام کرد که ایران آماده است همه ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های خود را برای توسعه ترانزیت منطقه‌ای در مسیر شرق-غرب به اشتراک بگذارد. در کنار این پیشرفت‌ها، ورود نخستین قطار ترانزیتی ترکیه به افغانستان از مسیر ایران نیز نشان‌دهنده همگرایی فراینده منطقه‌ای است.

ایران با هماهنگی خطوط ریلی خود با استاندارد چین و اتحادیه اروپا (۱۴۳۵ میلی‌متر) توانسته یکی از مسیرهای جنوبی کارآمد را برای حمل‌ونقل بین قاره‌ای فراهم کند.
آمارها گویای رشد سریع کریدور جنوبی هستند؛ ترافیک این مسیر از تنها هفت قطار در سال گذشته، به ۲۲ قطار در سال جاری افزایش یافته است؛ نشانه‌ای از استقبال قوی تِجار و شرکت‌های لجستیک از این مسیر. مسیر تهران-وان نیز اخیراً احیا شده است و انتظار می‌رود به زودی سه قطار در هفته را مدیریت کند. با این حال، چالش‌هایی همچنان وجود دارند؛ مانند بخش تهران-انکارا که دو سال پیش در اثر زلزله بزرگ ترکیه آسیب دید و اکنون در حال بازسازی است.

موقعیت استراتژیک ایران به این کشور اجازه می‌دهد به عنوان پیوندی کلیدی در طرح کمربند و جاده عمل کند. پیش‌بینی می‌شود تکمیل راه‌آهن مرند-چشمه‌شریا، کریدور جاده ابریشم جنوبی ایران را به طور کامل تثبیت و شبکه‌های ریلی چین و اروپا را به‌طور مستقیم به هم متصل کند. این مسیر یکپارچه نوید ترانزیت سریع، کم‌هزینه و مستمر از چین به اروپا را می‌دهد.

در این میان، آسیای مرکزی، به ویژه قزاقستان، نقش محوری در شبکه‌های ریلی اوراسیا ایفا می‌کند. پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، کشورهای منطقه سیاست‌های تجاری و لجستیکی مستقلی را دنبال کردند. قزاقستان گسترده‌ترین و مدرن‌ترین سیستم ریلی منطقه را دارد که شامل مرکز لجستیکی با ظرفیت بالا مانند بندر خشک خورگوس و ایستگاه‌های تغییر عرض ریل در دوستیک-آلاشاتکوا است و ترانزیت کالا از چین را تسهیل می‌کند. در مقابل، قرقیزستان و تاجیکستان با موانع فنی و سیاسی مواجهاند، درحالی‌که ترکمنستان اتصالات خود را با ایران از طریق راه‌آهن قزاقستان-ترکمنستان-ایران تقویت کرده است.

ازبکستان نیز به نوسازی شبکه ریلی خود ادامه می‌دهد و به عنوان اتصال‌دهنده بین کشورهای آسیای مرکزی و کریدورهای آتی چین-قرقیزستان-ازبکستان عمل می‌کند. این تحولات، شبکه‌ای مترابکم از مسیرهای رقیب و مکمل ایجاد کرده است که نشان‌دهنده سرمایه‌گذاری‌های گسترده چین، روسیه، ترکیه و اتحادیه اروپا است. شبکه رو به رشد آسیای مرکزی اهمیت ژئوپلیتیک و اقتصادی فراینده این منطقه در لجستیک اوراسیا را به وضوح نشان می‌دهد و تأکید می‌کند که ایران با بهره‌گیری از موقعیت استراتژیک خود، می‌تواند به‌عنوان یک هاب کلیدی و مطمئن در اتصال چین به اروپا نقش آفرینی کند.

تفاوت در عرض ریل‌ها چالش‌های تکرار شونده‌ای را به وجود می‌آورد؛ چین از عرض استاندارد (۱۴۳۵ میلی‌متر) استفاده می‌کند، کشورهای شوروی سابق از عرض ریل گسترده (۱٫۵۲۰ میلی‌متر) استفاده می‌کنند و ایران از عرض استاندارد استفاده می‌کند که از لحاظ نظری ترانزیت بدون وقفه شرق به غرب را تسهیل می‌کند. با وجود این سازگاری، تهری‌ها، عدم قطعیت‌های سیاسی و زیرساخت‌های ناقص، مانند راه‌آهن رشت-استارا، ظهور ایران به عنوان یک کریدور اصلی را به تأخیر انداخته است.

با همه این‌ها، این کشور به دلیل اتصال جغرافیایی مستقیم، بندر خلیج فارس و مشارکت در توافقنامه‌های بین‌المللی حمل‌ونقل، از نظر استراتژیک مهم باقی می‌ماند. چشم‌انداز آینده ایران در ترانزیت ریلی اوراسیا امیدوارکننده است. ایران فرصت‌های زیادی برای تقویت موقعیت خود به عنوان یک مرکز ترانزیت اوراسیا دارد. توسعه کریدور جنوبی، همراه با سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و هماهنگی با چین و دیگر شرکای منطقه‌ای، می‌تواند به ایران امکان دهد سالانه صدها قطار را مدیریت کند و نقش قابل‌توجهی در جریان تجارت آسیا-اروپا، به ویژه برای کالاهای حساس به زمان و با ارزش بالا ایفا کند.

شیوه جدید برای ساخت اقتصادی سازهای گران‌قیمت

ForterD، پس از چاپ سه‌بعدی یک ویولن‌سل با استفاده از فیبر کربن و کامپوزیت‌های پلیمری، به‌تازگی در برنامه «سارک تنک» یک قرارداد بزرگ به دست آورده است.

ویولن‌سل نوآورانه لی، که به جای چوب با صدای سنتی در آن از کامپوزیت‌های فشرده جایگزین استفاده شده است و درعین‌حال کیفیت صدا را حفظ می‌کند،

اینفو گرافیک

مسیر این راه‌آهن از چین، قزاقستان، روسیه، بلاروس، لهستان و آلمان عبور می‌کند و تقریباً ۱۱هزار کیلومتر را در ۱۲ تا ۱۶ روز طی می‌نماید

خبرگزاری فارس نیز دیروز مدعی شده که این برنامه مجوز تولید و انتشار نداشته و در خطر توقیف قرار گرفته است. در پی حاشیه‌ها، محمدرضا شایع مهمان اولین قسمت «گنگ» هم دیروز با انتشار پستی در اینستاگرام بابت حضور در این برنامه عنذرخواهی کرد.

آدم از کتاب‌های درسی خجالت می‌کشد!

مراسم جشن تولد فتح‌الله مجتبیایی ادیب، مترجم و عرفان‌پژوه پیشکسوت در فرهنگستان زبان و ادب فارسی بر گزار شد. فتح‌الله مجتبیایی در زادروز ۹۸سالگی خود از وضعیت شناخت ناکافی نسل جوان از هویت ایران حرف زد. او گفت کامپیوتر و اینترنت و اینها که آمدند، همه مردم را با خود بیگانه کردند. تمام جوانان یک گوشی موبایل دستشان است و همه دنیا در این رفته و باعث بی‌اعتنایی و بی‌خبری از فرهنگ خودشان شده است.

مجتبیایی افزود: اوضاع و احوال مملکت و دنیا طوری شده که هر کسی نگران این است که دنیا چه خواهد شد. اگر بخواهند جنگ اتمی کنند، زمین از بین خواهد رفت. پیشرفت علم نگرانی عجیب و غریبی در دنیا ایجاد کرده است و طوری ذهن‌ها را درگیر کرده که کسی به فکر تاریخ خود نیست. این موجی است که می‌گذرد. خود من مدتی همیشه در جیبم بود و حالا می‌بینم چیزی ندارد و باز هم می‌روم سراغ کتاب‌های قدیم خودم. موجی است که می‌گذرد.

به گزارش «پسنا»، این عضو فرهنگستان زبان و ادب فارسی خاطرنشان کرد: باید جوان‌های مسا بدانند به کجا تعلق دارند. تعلق داشتن خیلی چیز مهمی است که آدم بداند به کجا تعلق دارد. شما حسس نکرده‌اید؛ همه بی‌تعلقی را حس کرده‌ام؛ ده، پانزده سال این‌ور دنیا بودم و ده، پانزده سال آن‌ور دنیا بودم و در این فاصله بی‌تعلقی را حس کردم. من هرجای دنیا می‌خواستم بمانم بیشتر از اینجا زندگی می‌کردم؛ دیدم ممکن است پول بیشتر بگیرم و خانه بزرگ‌تر داشته باشم؛ اما تعلق ندارم. تعلق داشتن چیز مهمی است و آدم باید بداند به کجا تعلق دارد.

مجتبیایی افزود: در روزگاری که ما درس می‌خواندیم، تحصیلات را با «گلدستان» و «بوستان» شروع می‌کردیم. در آن روزگاری که ما درس می‌خواندیم کسی در دبیرستان و دانشگاه نبود که «گلدستان» و «بوستان» را بخواند باشد و نشناسد، «شاهنامه» را نشناسد و نخواند باشد. «مثنوی» را نخواند و نشناخته باشد. زندگی ما با آن فرهنگ شروع می‌شد و حالا زندگی‌ها با آن فرهنگ شروع نمی‌شود و اشکال این است. این دستگناه‌ها جای آن را گرفته است اما بعد از مدتی آدم را می‌زند و الآن دیگر مرز زده است. دو تا از اینها دارم؛ یکی در این جیبم و دیگری در آن جیبم، اما استفاده نمی‌کنم؛ چون هم‌هانش تکرار می‌کند و چیزهایی که می‌خواهم ندارد. پس سراغ کتاب‌های خودم می‌روم. تازگی‌ها دوباره شروع کرده‌ام و «گلدستان» می‌خوانم. در صدسالگی «گلدستان» می‌خوانم و حالا که می‌خوانم چیزهای تازه‌ای پیدا می‌کنم.

این استاد ادیان و عرفان گفت: باید تشویق کنید تا از میراث فرهنگی ما قدردانی شود. کتاب‌های درسی را برمی‌دارند، مزخرفاتی می‌گذراند که آدم خجالت می‌کشد و آدم شرمند می‌شود کتاب درسی که دست جوان‌های مملکت می‌دهند. این است. کتاب‌های درسی‌ای را که قدیم ما می‌خواندیم به جوان‌ها بدهند. اینها ذهن بچه‌ها را خراب و آنها را از خود بیگانه می‌کند.

مجتبیایی با تأکید بر اینکه از خود بیگانه شدن و احساس بی‌تعلقی کردن خیلی چیز خطرناکی برای جامعه است، توضیح داد: جوانان بعد از مدتی به آلمان و به کانادا می‌روند، من به‌هاروارد رفته‌ام. هم فوق‌لیسانس‌م را از هاروارد گرفتم و هم دکترا.یم را. دکترا هم در ایران و دانشگاه تهران دارم. می‌خواستند مرا نگه دارند، دیدم من احساس تعلق نمی‌کنم و می‌خواهم به جایی بروم که تعلق داشته باشم و جایی باشم که آن را بشناسم و آنجا بزرگ شده باشم. سختی‌هایش را تحمل کرده‌ام. دختر و پسرَم آنجا زندگی می‌کنند و هرگاه می‌آیند، می‌خواهند مرا آنجا ببرند. می‌گویم می‌خواهید مرا ببرید غربت! من در غربت را کشیده‌ام؛ اما جوانانی که می‌روند آن‌ور درد غربت را نمی‌کشند، اشکال این است.

او گفت: جوانان فرهنگ خود را نمی‌شناسند و از خود بیگانه شده‌اند، علت این است که کتاب‌های درسی ما خراب است. با کتاب‌هایی شروع کنند که فرهنگ مملکت و هویت ایرانی را تبلیغ کند. کتاب درسی ما هویت ایرانی را تبلیغ نمی‌کند. هویت‌های دیگر را تبلیغ می‌کند که به درد ما نمی‌خورد و پس فردا پادی که بیاید اینها را هم فصل می‌کند.

اصغر دادبه، نویسنده، حافظ‌شناس و استاد فلسفه اسلامی و ادبیات عرفانی که در کنار مجتبیایی حضور داشت، با بیان اینکه باید بدانیم تعلق داشتن چگونه شکل می‌گیرد، گفت: وقتی جوان‌های ما از نخستین کلاس‌ها چیزهایی که باید داشته باشند ندارند که بخوانند طبیعی است کسی که چیزی نمی‌داند تکلیفش روشن است. هیچ راهی وجود ندارد. همان‌طور که ایشان خواندند، ما خواندیم و نسل ما خواند…

اصغر دادبه خطاب به فتح‌الله مجتبیایی یادآور شد: استاد آخرین کاری که کردند این بود که ادبیات فارسی را از کنکور حذف کردند و در نتیجه این درس در دبیرستان مضحکه شد و نمی‌خوانند. وضعیت این است. آیا انتظار دارید با فرهنگ خود ارتباط برقرار کنید؛

کارتون

